БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 32 (18.210). ● 7 февраль 1982 йил, якшанба ● Баҳоси 3 тийин.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

◆ НАМУНА КЎРСАТАЁТГАНЛАР

Ленин ордени кавалери Ҳабибулла Абдужабборов етакчилигидаги коллектив Бекобод автотранспорт корхонасида биринчилардан бўлиб, «Коммунистик меҳнат бригадаси» шарафли номини олди. Автотранспорт ҳайдовчилари ўн биринчи беш йиллик бошидан буён 2,5 миллион тонна халқ хўжалик юкларини ташиб беришди. Бу топшириққа нисбатан анча кўпдир.

Корхонада бўлганидек, бригада аъзолари ҳам ССР Иттифоқи ташкил этилган куннинг 60 йиллигига муносиб туҳфалар ҳозирлаш учун мусобақани кун сайин қизитишмоқда. Машҳур ҳайдовчи Ҳ. Абдужабборов юбилейгача тўрт ярим йиллик, коллектив аъзолари эса беш йилликнинг икки йили планини бажариш учун ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқда.

◆ ВАҚТДАН ЎЗИБ

Тошкентдаги «Подъемник» заводи токари В. Бочковнинг номи корхонанинг «Ҳурмат китоби»га ёзилди. У СССР 60 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасида эришаётган муваффақиятлари учун бундай шарафга муяссар бўлди. В. Бочков кўприксимон ва осма кранлар учун деталларни нормадаги битта станок ўрнига иккита станокда сифатли қилиб тайёрлаб, топшириқни икки ҳисса бажаришга эришмоқда.

Корхонанинг Р. Ҳамитов, В. Кошелев, М. Рожков сингари токарлари юбилей арафасида тўрт йиллик топшириқни адо этишга сўз бердилар.

СЎНГГИ СОАТДА

◆ ХЕЛЬСИНКИ

МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ МАҚСАДИДА

Совет давлатининг раҳбари Л. И. Брежневнинг, масалан, ҳар бир томоннинг ўртача олисликка учадиган ядро қуроллари ҳозирги миқдорини 1990 йилгача уч баравар ва ҳатто ундан кўпроқ қисқартириш имконияти борлиги тўғрисидаги таклифини ғоят жиддий равишда ўрганса арзийди, деди Социалистик интернационал раисининг ўринбосари, Социалистик интернационал Қуролсизланиш маслаҳат кенгашининг раиси, Финляндия Социал-демократик партиясининг раиси Калеви Сорса ТАСС мухбири билан суҳбатда. У маслаҳат кенгаши вакилларининг Москвага бориб келган делегациясига бошчилик қилган эди.

Бизнинг совет пойтахтидаги суҳбатларимиз ошкора ва амалий вазиятда ўтди ҳамда совет ташқи сиёсатининг тинчликсеварлик характерини яна бир марта намойиш этди.

Делегациямизнинг Москвага қилган визити натижаларидан, мустаҳкам тинчликни таъминлашдек инсоният учун жуда муҳим ишда Совет Иттифоқининг позициясини очиқ-равшан изоҳлаб берувчи ахборот олинганидан тўла-тўкис мамнунмиз, деди К. Сорса.

◆ БОНН

ГФР КАНЦЛЕРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ГФР канцлери Г. Шмидт бундестагда ҳукумат номидан баёнот бериб, ГФР ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишларини, мамлакатнинг оғир ижтимоий аҳволини, икки миллион кишига етган оммавий ишсизликни таърифлади.

Канцлер кабинет қабул қилган иқтисодий тараққиёт программасини баён этди, бу программада монополияларга каттагина молиявий ёрдам бериш ва меҳнаткашлардан ундириб олинаётган солиқларни кўпайтириш кўзда тутилган.

Г. Шмидт ташқи сиёсат масалаларига тўхталиб, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги мулоқотни давом эттириш зарурлигини айтди.

◆ ДЕҲЛИ

НАРАСИМХА РАОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Ҳиндистон Ташқи ишлар министрлиги ҳузуридаги парламент маслаҳат комитетининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида ташқи ишлар министри П. В. Нарасимха Рао сўзга чиқиб, яқинда Деҳлида ташқи ишлар министрлари даражасида бўлиб ўтган Ҳиндистон—Покистон музокаралари тўғрисидаги масалага тўхталди. Ҳиндистон томони, деб таъкидлади у, Покистон билан муносабатларни тенглик, территориал бутунлик ва суверенитет принципларини ҳурмат қилиш асосида нормаллаштириш тарафдори эканини айтди.

(ТАСС).

ТРАНСПОРТ ХОДИМИ

Сиз суратда кўриб турганингиз хушрўйгина аёл жонажон республикамиз кўп минг кишилик транспортчилар отрядининг шонли вакили — Насиба Абдулҳаева. У ўзининг кўп йиллик ҳалол меҳнати, бенуқсон, авариясиз ишлаши, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтиришга интилиши, план топшириқларини ошириб бажариши билан Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасида ҳурмат-эътибор қозонган, эъзозланиб, ардоқланаётган ҳайдовчилардан бири. Пойтахт меҳнаткашлари Н. Абдулҳаевага юксак ишонч билдириб, уни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайлашди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати учувчи Григорий Цхозребов, шоферлардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Собиржон Каримжонов, Ленин орденли Ҳабибулла Абдужабборов, тепловоз машинисти, республика Олий Совети депутати Ҳабибулла Исамуҳамедов каби юзлаб жонкуяр транспортчилар ҳақида ҳам ана шундай қалб сўзларини айтиш мумкин. Юксак сиёсий онглилик, маҳорат, мустаҳкам билим, тинимсиз ижодий изланиш уларга меҳнат унумдорлигини оширишнинг яшириниб ётган резервларини аниқлаш, шахсий беш йиллик топшириқларини барвақт адо этиш имконини бермоқда.

Ўзбекистон граждан авиацияси коллективларининг самарадорлик ва сифатни оширишдаги тажрибаси таҳсинга лойиқ. Уларнинг «Аэрофлот—барча транспортга намуна бўлмоғи керак» деган ҳаракати тобора оммалашмоқда. Республика Автомобиль транспорти министрлиги системасида эса 400 га яқин ходимнинг бир беш йилликда ўн йиллик ва ундан кўпроқ ҳажмдаги топшириқларни ўринлатишга аҳд қилганлиги автотранспортчилар орасида КПСС тарихий XXVI съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этишга ижодий ёндашилаётганидан далолат бермоқда. Вагонлар обороти бирмунча тезлашганлиги, локомотивларнинг унумдорлиги кўтарилаётганлиги темир йўл транспортида ҳам туб ўзгаришлар юз бераётганини тасдиқлаяпти.

Темир йўл, автомобиль, ҳаво транспорти ва шаҳар транспорти хўжаликларининг ҳаммаси ҳам ҳозирги кун талаблари даражасида ишлаётгани йўқ. Темир йўлчиларнинг айби билан бир қанча муҳим халқ хўжалиги юкларини ташиш графиги бузилмоқда. Ҳаракатдаги составларга техника хизмати кўрсатишда, эҳтиёт қисмлар билан таъминлашда қатор камчиликлар мавжуд. Бу нарса юк машиналари, тепловозлар, автобусларнинг нормада белгиланганидан ортиқча бекор туриб қолишига, улардан фойдаланиш коэффициентининг камайишига олиб келмоқда.

Транспортчилар зиммасига масъулиятли ва шарафли юмушлар юкланган. Уларни муваффақиятли ҳал этмоқ учун янада яхшироқ, самаралироқ ишлаш, илғорлар тажрибасини барча коллективларда кенг ёйиш лозим. Турли транспорт воситаларининг ўзаро ҳамкорликда аниқ ҳаракат қилишини таъминлаш, ҳаракатдаги составлардан унумли фойдаланиш, поездларни тузиш вақтини қисқартириш, автопоездларни жорий этиш бўйича Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Бекободдаги энг яхши коллективлар тўплаган бой тажрибалар диққат билан ўрганилса ва оммалаштирилса арзийди. Мусобақа жараёнида вужудга келаётган ҳамма қимматли янгиликларни ҳисобга олиш, ҳар бир коллективнинг бир меъёрда ишлашига эришиш — партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг шарафли бурчи.

Вазифа — партия комитетларининг транспорт ишини доимий равишда такомиллаштириб боришга кўрсатадиган таъсирини ўстириш, бунда коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаш, ҳар қандай хўжасизлик кўринишларига қарши муросасиз курашишдан иборат. Ҳар бир ишлаб чиқариш участкасининг аниқ маромда ишлашини таъминлашда, транспорт воситаларини эҳтиётлаш ва улардан фойдаланишни яхшилашда, йўллар, станциялар ва узелларнинг имкониятларини кенгайтиришда раҳбар кадрларнинг масъулиятини ошириш зарур.

Шаҳар транспорти ходимлари шаҳарлардаги барча микрорайонларни, шу жумладан, янги қурилаётган массивларни ҳам сўзсиз қулай маршрутлар «қамрови»га олишга даъват этилгандирлар. Жойларда маҳаллий Советлар, депутатлар, автохўжаликлар раҳбарлари аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни тубдан яхшилашлари, ҳайдовчилар иши устидан назоратни янада кучайтиришлари, ҳаракат графигига қатъий амал қилишни таъминлашлари, сиёсий-тарбиявий ишларнинг самарадорлигига эришмоқлари лозим. Бунинг учун партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари янада активроқ фаолият кўрсатишлари шарт.

Транспорт ташкилотларида ишга янги келган ёшларни ўз ҳаётини қийин, аммо шарафли бу касбга бағишлаган тажрибали кишиларнинг ибратли фаолияти мисолида тарбиялаш, транспортчи касби обрў-эътиборини кўтариш, «намунали хизмат кўрсатиш маршрутлари»ни кўпайтириш мақсадга мувофиқдир. Партия, совет, хўжалик органлари транспортчиларнинг талаб-эҳтиёжларига сезгирлик билан муносабатда бўлишлари, уларнинг самарали ишлашлари ва яхши дам олишлари учун қулай шарт-шароит яратишлари, кадрларнинг муқим ишлаб қолишлари ҳамда малакасини оширишга кўмаклашишлари керак. Транспорт ходимларига квартираларни кўпроқ ажратиш, болалар боғча-яслилари ва маданий-маиший муассасалардан кенгроқ фойдаланишда ёрдам кўрсатилиши лозим.

Ўзбекистон транспортчилари барча совет кишилари қатори СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Уларнинг ташаббускорлигини, резервларни қидириб топишга интилишини қўллаб-қувватлаган ҳолда коллективлар куч-ғайратини транспорт самарадорлигини оширишга, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтиришга кенг сафарбар қилиш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

СССР 60

◆ СССР 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ КЎПАЯВЕРСИН!

◆ ЧОРВАЧИЛИКНИ СЕРДАРОМАД ТАРМОҚҚА АЙЛАНТИРАЙЛИК.

◆ ИШЧИ КОЛЛЕКТИВЛАРИ САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР.

ДАСТЛАБКИ ЗАФАРЛАР

Нукус, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Автоном республика чорвадорлари гўшт тайёрлаш биринчи квартал планини адо этдилар. Давлатга пландаги 6900 тонна ўрнига 6966 тонна сифатли гўшт етказиб берилди. Бу ўтган йилнинг шу кунидагига нисбатан 411 тонна кўпдир.

Беруний райони чорвадорлари 856 тонна, Тўрткўл райони 681 тонна, Амударё райони 585 тонна, Шуманай райони 535 тонна гўшт топшириб, муваффақиятга муносиб ҳисса қўшишди. Автоном республика хўжаликларида сут, тухум тайёрлаш ҳам уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Январь ойида сут тайёрлаш ўтган йилга нисбатан 14 процентга, тухум эса 15 процентга кўпайди.

* * *

Қарши, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қашқадарё областининг чорвадорлари ҳам дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили биринчи квартал плани муддатидан илгари ошириб адо этилди. Давлат қабул пунктларига пландаги 15450 тонна ўрнига 15924 тонна гўшт топширилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 1700 тонна кўпдир.

Қўлга киритилган бу улкан муваффақиятга Қарши, Қамаши, Толлимаржон, Нишон, Ульянов, Усмон Юсупов, Яккабоғ районларининг бўрдоқибоқарлари салмоқли улуш қўшдилар. Қамаши райони бўрдоқибоқарлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан давлатга 200 тонна, шаҳрисабзликлар 190 тонна, нишонликлар 152 тонна, яккабоғликлар 127 тонна кўп гўшт топширишга эришдилар.

ЕТТИ ИЛҒОР ЧОРВАДОР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети етти илғор чорвадорнинг Ўзбекистондаги барча чорвачилик ходимларига қарата қилган Мурожаатини маъқуллаб қарор чиқарди. Илғор чорвадорларнинг ташаббуси гўшт, сут ва бошқа хил маҳсулотларни кўпайтиришда катта аҳамиятга моликдир. Қарор эса биз, чорвадорларни янги меҳнат зафарларига илҳомлантирмоқда.

Мен ўз ишларим ҳақида икки оғиз гапириб ўтмоқчиман. Касбим чорвадор, ҳунарим сут соғувчи. 35 бош сигирни парваришлайман. Сут соғиш юзасидан белгиланган план ва мажбуриятларимни ҳар йили ортиғи билан бажариб келяпман. Масалан, 1981 йилда план бўйича ҳар бош сигирдан 2.700 килограммдан сут соғиб олишим керак эди. Ҳақиқатда эса 5.809 килограммдан сут соғиб олиб, юксак социалистик мажбуриятимни ҳам ортиғи билан адо этдим.

Ҳозир хўжалигимизда 500 бош сигир бор. Ўтган йили пландаги 1.212 тонна ўрнига 1.895 тонна сут тайёрланди, унинг асосий қисми давлатга сотилди. Бир центнер сутнинг таннархи 28 сўм 10 тийинни ташкил этди.

Сут билан бир қаторда гўшт етиштириш ҳам кўпайтириляпти. 1981 йилда хўжалигимиз бўйича давлатга планда кўзда тутилган 38 тонна ўрнига 150 тонна 400 килограмм гўшт сотдик. Чорвачиликдан 1 миллион 500 минг сўм даромад, шу жумладан 236 минг сўм соф фойда олдик.

Бу рақамларни тилга олиш билан айтмоқчиманки, чорвачилик хўжалигимизнинг асосий ва сердаромад тармоғига айлантирилди.

Биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори ва илғор чорвадорларнинг Мурожаатини қизиқиш билан ўқиб чиқдик. Шу асосда чорва маҳсулотлари тайёрлаш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиладик. Булар нималардан иборат? 1982 йилда колхоз чорвадорлари 2 минг тонна сут етиштиришни таъминлайдилар. Шу мақсадда ҳар бош сигирдан ўртача 4 минг килограмм сут соғиб олишга эришадилар.

Менинг шахсий мажбуриятим эса қуйидагича: ҳар бош сигирдан 6.000 килограммдан сут соғиб оламан. Тайёрлов пунктига 210 тонна сут етказиб бераман.

ЛАФЗ

— Чорвачилик хўжалигимизнинг асосий ва сердаромад тармоғига айлантирилди. Менинг шахсий мажбуриятим ҳар бир бош сигирдан 6000 килограммдан сут соғиб олиш ҳамда тайёрлов пунктига 210 тонна сут етказиб беришдир, — дейди машҳур сут соғувчи Р. Матёқубова.

Маҳсулот таннархини ўтган йилдагидан 20 процент камайтираман. Сут таркибидаги мойни оширишга алоҳида эътибор бераман. Шу йил январь ойида ҳар бош сигирдан 500 килограммга яқин сут соғиб олинди. Шогирдларимдан Сўна Собирова, Гулчеҳра Йўлдошева, Маҳфира Худошукуровалар ҳам ўзларига бириктирилган сигирларнинг ҳар биридан 5—5,5 минг килограммдан сут соғиш мажбуриятини олиб фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Сут-товар фермамизнинг барча аъзолари ўзларининг бурчларини ҳалоллик билан аъло даражада ўтмоқдалар.

Мурожаатда чорва қишловини муваффақиятли тугаллаш, қиш фаслида чорва молларининг нобуд бўлишига, озиб кетишига ва маҳсулдорлиги камайишига йўл қўймаслик, гўшт, сут, тухум етиштириш суръатларини бутун чоралар билан ошириш зарур. Чорва молларни узлуксиз боқиш, барча озуқа цехларини ишга тушириш, ҳар бир хўжаликда, ҳар бир фермада ем-хашакнинг майдаланиб қайта ишланиши ва буғланишини йўлга қўйиш — мазкур вазифа бажарилишининг асосий шартидир, дейилган. Биз айнан шундай қилиб яхши натижаларга эришяпмиз.

Ўтган йили икки йилга етадиган миқдорда озуқа тайёрланди. 6.540 тонна силос, 2.210 тонна сенаж, 1.284 тонна беда пичани, 4500 тонна дағал хашак, 227 тонна ўт уни жамғарилди. Озуқа нечоғли кўп бўлмасин, ундан тежаб-тергаб, оқилона фойдаланяпмиз. Ем-хашак омухта ҳолда тайёрланади, чорва молларига буғланиб едирилади. Натижада исрофгарчиликка бутунлай йўл қўйилмаётир. Мутахассисларимиз кунлик ем-хашак сарфини, олинган маҳсулотларнинг миқдор ва сифатига таққослаб, зарур бўлган кезларда рационни алмаштириш чораларини кўраётирлар.

Мурожаатномада чорва маҳсулотлари тайёрлашни кўпайтириш учун барча резервлардан фойдаланиш зарурлиги ҳам уқтирилган. Биз бу фикрга қўшиламиз, барча резервларни ишга соляпмиз. Масалан, колхозимизда қуёнчилик тез ривожлантириляпти ва сердаромад соҳага айлантириляпти. Бултур 20 тонна қуён гўшти тайёрланди. Бу йил эса 30 тонна қуён гўшти етиштиришни кўзда тутяпмиз. Шунингдек, 10 мингта паррандага эгамиз. Ҳар икки тармоқ гўшт ва тухумни кўпайтиришда катта роль ўйнаяпти.

Мен кўп йиллик иш тажрибамда шунга тўла ишонч ҳосил қилдимки, қайси колхоз ёки совхозда чорва молларнинг озуқа базаси ўзида етиштирилаётган ем-хашак ҳисобига мустаҳкамланса, ўша хўжаликда маҳсулотлар етиштириш ва давлатга сотишда улкан ютуқларга эришилаверади. Ошкора айтаман, давлат омборидаги озуқага кўз тиккан кишилар ютқазади. Биз шуни ҳисобга олиб, колхозимизнинг ўз озуқа базасини мустаҳкамлаяпмиз. 450 гектар майдонда бедадан юқори ҳосил олиняпти, беда пичани, сенаж ва кўк ўт уни тайёрлаш планлари мунтазам ошириб бажариляпти. Ундан ташқари 264 гектар майдонда ҳам кўкпоя учун, ҳам дон учун маккажўхори ўстирамиз. Лавлаги майдони кенгайтирилиб, ҳосилдорлик кўтариляпти.

Чорвачилик соҳасида шу касбни севадиган, техникага ихлоси баланд кишилар ишлаши керак. Баъзан соҳага ишёқмас кишилар ҳам кириб қолади. Оқибатда топшириқлар бажарилмайди, чорвачиликдан зарар кўрилади. Бундай ҳолларга мутлақо йўл қўймаслигимиз керак. Лафзи ҳалол кишилар хизмат қилаётган жойларда маҳсулот айниқса қут-баракали бўлади. Шунга эришмоғимиз зарур.

Колхозимизда чорвачиликни пахтачилик даражасига кўтариш вазифаси кун тартибига қўйилди. Бутун куч ва ички имкониятларни шу мақсад йўлига сафарбар этмоқдамиз. Пахтачиликда донг таратиб келаётган колхозимиз чорвачиликда ҳам байроқдорликни қўлдан бермайди.

Розия МАТЕҚУБОВА,
Боғот районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Нариманов номли колхоз сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ИШЧИЛАР ДАСТУРХОНИГА

Кейинги йилларда Чиноз районида ёрдамчи хўжаликлар кўплаб ташкил этилаётир. Бу хўжаликларнинг ишчилари халқимизнинг чорва маҳсулотларига тобора ўсиб бораётган талабини янада тўлароқ қондиришга муносиб ҳисса қўшишяпти. Чиноз пахта тозалаш заводи, Чиноз шаҳар матлубот жамияти ҳамда Чиноз қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг ёрдамчи хўжаликлари ҳам меҳнаткашларга кўплаб гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бермоқдалар.

Райондаги пахта тозалаш заводи қошида ташкил этилган ёрдамчи хўжалик чорвадорларининг иши ибратлидир. Улар ўтган йили завод ишчиларига 14 тоннага яқин гўшт, 44 тонна сут етказиб бердилар. Бу мўлжалдагидан анча кўпдир.

Ҳозир ёрдамчи хўжалик чорвадорлари учун энг масъулиятли палла. Буни чуқур ҳис этган ёрдамчи хўжалик коллективи ўз боқимларидаги 75 бош қорамолни, шу жумладан, 31 бош соғин сигирни қишдан соғлом ва бечиқим олиб чиқиш учун курашмоқдалар.

Т. ТУҚЛИБОЕВ,
Т. ЭРХЎЖАЕВ.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш техника таъминоти Фарғона район бирлашмасининг коммунист Нозимжон Исроилов бошлиқ цехи коллективи 100 та экиш сеялкасини, 1000 комплект борона-зигзагни ремонтдан чиқариб, кўкламги дала ишларига тахт қилиб қўйди.

Суратда: цех бошлиғи (ўртада) Н. Исроилов, инженер-назоратчи Саидакбар Дадажонов ва слесарь Гумер Саидғаффоров билан ремонтдан чиққан сеялкаларни кўздан кечирмоқдалар.

Н. Раҳмонов фотоси.

АКТИВ ЙИҒИЛИШИ

УРГАНЧ, 6 февраль. (ЎзТАГ). Бугун Хоразм область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари КПСС XXVI съезди қарорлари асосида область аҳолисини атеистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш вазифаларини муҳокама қилдилар.

Йиғилишда область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов нутқ сўзлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет ходимларини тайёрлаш соҳасида актив самарали иши учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Тошкент Олий партия мактаби декани, партия қурилиши кафедрасининг доценти ўрток Геннадий Васильевич **Зайцевни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ БИРДАМЛИК МИТИНГИ

ПАРИЖ, 6 февраль. (ТАСС). Париж яқинидаги Вильжюиф шаҳарчасида оммавий интернационал бирдамлик митинги бўлди, унда Франция Компартиясининг XXIV съездида ҳозир бўлган бир қанча делегациялар иштирок этди. Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС делегациясини, Мексика, Ангола, Грециядан келган делегацияларни, ФКП Бош секретари Ж. Маршени қизғин кутиб олдилар.

Митингда давомли қарсаклар билан кутиб олинган ўрток К. У. Черненко нутқ сўзлади. Биз Москвадан жўнаб кетаётганимизда, деди у, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев биздан Франция коммунистларига, меҳнаткашларига энг самимий табриклар топширишни илтимос қилди. Ўрток Жорж Марше билан ва бошқа француз коммунистлари билан учрашувлар тўғрисидаги яхши хотирани эслаб юрганини айтиб қўйишни илтимос қилди.

КПСС делегациясининг бошлиғи империализмнинг хатти-ҳаракатлари сабабли халқаро вазият чигаллашганини уқтириб ўтди. АҚШ, деди у, вужудга келган кучлар нисбатини бузишга, Совет Иттифоқидан ҳарбий устунликка эришишга интилмоқда. Бизнинг ҳақимизда Ғарбдагилар нима дейишларидан қатъи назар, биз ҳарбий устунликка ҳеч қачон интилган эмасмиз ва интилмаймиз ҳам. Биз қуролланиш пойгасининг ташаббускори бўлган эмасмиз ва бўлмаймиз ҳам. Вашингтондагилар шовқин-сурон кўтариб айтган совет ҳарбий хавфи бўлган эмас, йўқ ва ҳеч қачон бўлмайди ҳам! Аммо биз ўз мудофаамизни мустаҳкамлашимизга тўғри келади, албатта. Бу эса муайян восита ва куч-ғайрат талаб қилишини ўзларингиз биласизлар.

Бироқ, қандай шароитлар вужудга келмасин, ўртоқлар, бизнинг партиямиз ўз принципидан, ўзининг «Ҳамма нарса инсон учун!» деган бош шиоридан чекингани йўқ ва чекинмаслигига ишончингиз комил бўлаверсин.

Империализм жаҳон миқёсида катта можаро чиқаришга ҳозирлик кўриш билангина чекланмасдан, айни вақтда ўзининг кундалик практикасида «катта тўқмоқ ишлатиш» сиёсатини тобора кенг қўллаётганини кўриб турибмиз. Ниҳоят, оммавий ахборот воситаларигина эмас, шу билан бирга АҚШ ва НАТОдаги бошқа баъзи мамлакатларнинг ҳукмрон доиралари ҳам доимий равишда авж олдираётган советларга қарши, коммунизмга қарши кампания ҳозирги вазиятда уруш хавфининг кучайишига олиб бораётган янги элементдир.

Империализм сиёсатига зарба берилиши лозим. Кескинликни юмшатиш заминини бузишни, халқлар ўртасидаги тинчлик алоқаларига путур етказишни тўхтатиш зарур.

КПСС XXVI съезди, съезд эълон қилган 80-йиллар учун Тинчлик программаси биз, совет коммунистларининг диққат-эътиборини худди ана шу нарсага қаратмоқда. Европада ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш масалалари юзасидан Леонид Ильич Брежнев Боннда ўртага қўйган истиқболни кўзловчи таклифлар ҳам ана шу мақсадларни кўзда тутади. Социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар сингари Совет Иттифоқи ҳам тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш йўлида, халқлар ўртасида ўзаро манфаатли алоқаларни йўлга қўйишда бундан буён ҳам барча ишларни қилаверишига ишончингиз комил бўлсин, азиз ўртоқлар! Бу йўлда куч-ғайратимизни аямаймиз!

КПСС делегациясининг бошлиғи совет рассоми Ю. К. Королевнинг СССР ва Франция халқлари ўртасидаги дўстликни акс эттирувчи «Дўстлик» расмини француз коммунистларига совға қилиб топширди.

Митингда Мексика Бирлашган социалистик партияси, Ангола МПЛА Меҳнат партияси, Бутун Греция социалистик ҳаракати (ПАСОК) делегацияларининг бошлиқлари, ФКП Бош секретари Жорж Марше сўзга чиқдилар.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДАН ЁЗАДИЛАР

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ЮБИЛЕЙГА

СССР 60

Саноат корхоналари, қурилиш участкалари, колхоз ва совхозларда СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа тобора қизғин тус олмоқда. Партия ташкилотлари сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириб, меҳнаткашларнинг куч-ғайратини зиммага олинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этмоқдалар. Қуйида партия ташкилотларидан олинган хабарлардан айримларини ўқийсиз.

КАТТА ҚИЗИҚИШ

Бувайда район партия ташкилотлари чорвачилик фермалари ва ремонт устахоналарида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юбордилар. Маданият бўлими ходимларидан иборат агитбригада хўжаликларда бўлиб, қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатмоқда. «Партия XX съезди» колхозининг инженери Э. Имомов, Калинин номли колхоз инженери А. Орифжонов, Киров номли колхоз инженери Р. Жамолиддинов, «Правда» колхозининг инженери И. Мелибоев ўртоқлар агитбригада ходимларининг концертлари бошланиши олдидан «Техникадан унумли фойдаланайлик», «Ёқилғини тежаб-тергаб ишлатайлик» сингари мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказишди. Қишлоқ меҳнаткашларида, айниқса, КПСС XXVI съезди қарорларини пропаганда қилишга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги мавзуларига бағишланган лекциялар катта қизиқиш уйғотмоқда.

А. АБДУЛЛАЕВ.

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРД

Пешку районидаги Фрунзе номли колхоз партия ташкилоти сўнгги йилларда ўз сафларини сезиларли мустаҳкамлади. Коммунистлар ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида самарали меҳнат қилиб, резервларни ишга солишда, ҳосилдорликни юқори кўтаришда алоҳида намуна кўрсатмоқдалар. Ўн бешта цех партия ташкилоти 146 коммунистнинг СССР 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақада намуна кўрсатиб, юксак иш натижаларига эришишлари йўлида сиёсий-ташкилотчилик ишларини қизғин олиб бормоқда. Партком аъзоларидан Ж. Остонов, Ю. Жўраев, Ҳ. Собиров, Т. Бозоров ўртоқлар партия қуйи бўғини жанговарлигини ошириш чораларини кўрмоқдалар. 12 коммунист бирлашган механизация цехи партия ташкилоти, айниқса, самарали иш олиб бораётир. Механизаторлар ҳозиргача 17 ҳайдов, 78 чопиқ тракторлари, бошқа ҳамма қишлоқ хўжалик машиналарини тўла ремонтдан чиқариб қўйишди.

Колхоз пахтакорлари шонли юбилей шарафига ҳосилдорликни 53 центнерга етказиш учун мусобақани ҳозирдан кучайтириб юбордилар. Ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналарда йиғиштириб олиш мўлжалланмоқда.

С. ҚОДИРОВ.

КЎРГАЗМАЛИ АГИТАЦИЯ САМАРАСИ

Қарши гўшт комбинатининг партия ташкилоти КПСС XXVI съезди қарорларини пропаганда қилишда, меҳнаткашларни СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашга сафарбар этишда кўргазмали агитациянинг ролини муттасил оширмоқда. Комбинат территорияси, цехлар меҳнаткашларни ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга, интизомни кучайтиришга, иқтисод ва тежамкорлик учун курашга даъват этувчи паннолар, диаграммалар билан жиҳозланган. Кўрсаткичлар тахтасида социалистик мусобақанинг ойлик якунлари муттасил акс эттирилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси коллектив аъзоларини социалистик мусобақада фаол иштирок этишга руҳлантирмоқда. План ва мажбуриятлар ошириб бажарилмоқда. Мусобақада А. Асадов, А. Каримов, А. Ардашерова сингари тажрибали ишчилар намуна бўлишмоқда.

И. САЛИМОВ,
К. МАВЛОНОВ.

ҚИШЛОВ СОЗ ЎТМОҚДА

Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилини муваффақиятли якунлаган Конимех райони чорвадорлари қишловни чиқимсиз, намунали ўтказмоқдалар. «СССР 50 йиллиги» совхозидан Ойсулув Қурбонбоева, Алдан Жамолов сингари илғор чорвадорлар гўштга топшириладиган корамолларнинг тирик вазнини мажбуриятдагига нисбатан 45—50 килограмм оширишга эришмоқдалар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Нортой Бердиев, район Советининг депутати Ўнғарбой Бойжонов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Мирзаали Алпомишев, Тўрақул Эрманшоев, Ўролбой Мамбетов сингари коммунистлар ўз отарларида совлиқлардан кўпроқ қўзи олиш учун курашмоқдалар. Ферма ва отарларда 11,6 минг бош қорамол, 465,7 мингдан зиёд қўйларни қишловдан чиқимсиз олиб чиқиш чоралари кўрилаётир. Қишлов, айниқса, «СССР 50 йиллиги», «Шофиркон» совхозлари, «Конимех», «Октябрь 40 йиллиги» заводларида уюшқоқлик билан ўтказилмоқда.

А. ТУРҒАНБОЕВ.

ИНСОН УМРИНИНГ БАҲОРИ

ЁШЛАР ТАРБИЯСИ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

Яқинда бир таниш педагог билан суҳбатлашиб қолдим. Гап айланиб баъзи ёшларнинг ахлоқ-одоби, юриш-туришига келиб тақалди. Суҳбат асносида у мактабда ўтказилган бир ота-оналар мажлисини эслади. Ўшанда у гап эгасини топар қабилида иш тутиб: «Сизлардан илтимосим шуки, майли, фарзандларингизга уй вазифаларини бажаришларида ёрдам бераверинглар, аммо болаларингиз кишининг асабини бузадиган даражада «замонавий» кийинишларига йўл қўймасликларингизни ўтиниб сўрайман» дебди. Кекса муаллим-мураббий билан бўлган бу суҳбат анча кунгача менга тинчлик бермади. Бир қарашда бу оддий гап. Аммо унинг мағзини чақиб кўринг-а, замирида бир олам маъно бор.

Сир эмас, ҳозирги айрим ёшларимиз ўзларининг ақл-идроклари, чиройли хулқ-атворлари, меҳнатсеварликлари билан эмас, аксинча, эгнидаги ярақ-юруқ кийим-бошлари билан «лол» қолдирмоқчи бўладилар. Ичкиликбозлик, безорилик, жамоат тартибини бузиш ҳам кўпинча ўшалардан чиқади.

Танишимнинг куйиниб гапирганича бор. Эътибор беринг-а, кўча-кўйда, маҳаллаларда эркакшода қизлар, хотинчалиш йигитлар кўзга ташланиб қоляпти. «Яхшининг шарофати, ёмоннинг касофати» деганларидек, билиб-билмай уларга эргашувчилар ҳам бор.

Газетхонлар — ота-оналар ва ёш замондошларим фикримни тўғри тушунадилар деб ўйлайман. Маданиятли, замонавий, кўркам кийинишга бизда ҳеч ким, ҳеч вақт қарши эмас, қарши бўлмайди ҳам. Аммо «мода» деб капиталистик мамлакат фирмасининг ёрлиғи ёпиштирилган «жинси»сию «вельвет»и, куйлагию кофтаси, сумкасию, ҳатто магнитофонини ҳам «мўъжиза» деб сажда қилувчи ўша ёшларга ачинасан киши.

Очиқ айтиш керак. Биз ҳозирги кунга осонликча етиб келмадик. Гражданлар уруши йилларининг очарчиликларини, дастлабки беш йилликларнинг етишмовчиликларини, Улуғ Ватан уруши даврининг кўз кўрмаган, қулоқ эшитмаган азоб-уқубатларини мардонавор енгиб ўтиш учун не не йигит-қизларимиз ўн гулидан бир гули очилмай қурбон бўлди. Халқда ўтмишингни унутма, у келажакнинг устози деган гап бор. Бас, шундай экан қаттиқ курашлар, мислсиз қурбонлар, кўҳна тарих билмаган жанглар эвазига биз ҳозирги хуррам ҳаётга етиб келган эканмиз, унинг ижодкор ва яратувчи, сабрбардошли, истиқболи порлоқ халқига берилган имконият ва имтиёзларни суиистеъмол қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Маънавий пок, мустаҳкам эътиқодли баркамол инсоннинг кийиниши, юриш-туриши, ахлоқ-одоби, муомаласи ва меҳр-оқибати, хурсандчилиги ва қайғуси бачканалик ва сохтакорликдан узоқ бўлади. Бундай кишилар ўша олифталарнинг, сатанг-ларнинг юриш-туришларидан жирканади, ҳазар қилади, асабийлашади, нафратланади.

Хўш, бу нусхалар қаердан пайдо бўлди? Ачинарли ери шундаки, турмушнинг анча-мунча аччиқ-чучугини татиган, баъзан ҳали ҳаёт тажрибаси етарли бўлмаган ота-оналар масаланинг моҳиятига тушуниб етмай, «Майли, менинг давримда ўйнаб қолсин, хоҳлаганини кийсин, кейин қуюлиб қолади», деб ўйлайдилар. Бу — мутлақо хато фикр.

Айрим мактабларнинг юқори синф ўқувчилари ўзларининг кийинишлари билан ҳатто ўқитувчиларига ҳам соя тушириб қўймоқдалар. Баъзи техникум ва олий ўқув юртларида аҳвол бундан ҳам ошиб тушади. Айрим ҳолларда талаба билан домлаларни ажратиб олишга қийналасан киши. Студент қизларимизнинг айримлари турли-туман тақинчоқларга жуда ўч бўлиб кетишган.

Буларнинг ҳаммасиниманинг оқибати? Менга қолса, бу аҳволни химия фанидаги занжирли реакция жараёнининг ҳаётда учраб турадиган кўриниши деб атардим. Нега? Нима учун?

Оила бағридаёқ меъёридан ошиб кетган меҳрибонлик сабабли мурғак қалбнинг тарбиясига теша тегади. Ота-она бурчи унутилиб, кўр-кўрона — паррандасифат меҳрибонлик устун келдими, талабчанлик билан ғамхўрликнинг мутаносиблиги бузилдими, бас, ҳали тухумдан чиқмаган гўдак ўз сўзини ўтказишга интилади. Бундай бола на ўқишни, на ишни ёлчитади, на фарзандлик бурчига содиқ бўлади. Ота-онасининг мавқеи соясида, илтимоси, қолаверса совға-саломи (аслида пора) билан мактабни ҳам битиради. Ақл бовар қилмайдиган ери шундаки, бундайлар турли воситаларнинг ишга солиниши, номатлуб хатти-ҳаракатлар туфайли олий ўқув юртларига ҳам кириб оладилар. Занжирли реакция давом этади. Ўша кимса синовдан ўтган «усул» шарофати билан бир амаллаб институтни ҳам битиради. Имконияти борича «даромадлироқ» жойга ишга киради. Қуш уясида кўрганини қилади, деганларидек, унинг ишида на унум бўлади, на қўним бўлади. Афсуски, унинг ўқиши учун давлатнинг қанчадан-қанча маблағи бекорга соврилди. Халқ хўжалиги эса бир малакали мутахассисни кам олди.

Мактаб, ҳунар-техника билим юртлари, техникум ва олий ўқув юртлари ёшларга таълим ва тарбия берувчи илм масканларидир. Шундай экан, бу қутлуғ даргоҳларда ҳаромхўрликка, тамаъгирликка, турли совға-саломларга ўрин бўлмаслиги шарт.

Дарахтнинг меваси ўзидан узоққа тушмайди. Демак, бугунги ўқувчи ва студентнинг эртага ким бўлиб етишиши, энг аввало, ота-онага ва у таълим-тарбия олаётган масканга, унинг профессор ва ўқитувчиларига боғлиқ.

Халқимизда устоз кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар, деган гап бор. Шогирднинг дидини, дунёқарашини шакллантириш ниҳоятда шарафли ва масъулиятли вазифа. Келажакда одамлар «Устозингга минг раҳмат!» дейдими ёки «минг лаънат» дейдими? Бу мураббий-устозларнинг бугунги меҳнатларига, маҳоратларига боғлиқ. Устоз отангдан улуғ дейдилар. Аммо шундай мўътабар ишончни оёқости қиладиган «устоз»лар ҳам бор. Айрим олий ўқув юртларида ўзининг талабасига «севги-муҳаббат» изҳор қилувчи «олим»лар ҳам учраб туради. Олим бўлиш — осон, одам бўлиш — қийин, деб бекорга айтилмаган-да!

Бизда ўқишда ҳам, меҳнатда ҳам, юриш-туришда ҳам ибрат кўрсатаётган ёшлар беҳисоб. Улар кекса авлод эстафетасини дадил қабул қилиб, уни мардонавор олға элтмоқдалар. Пахта йиғим-теримида, қишлоқ хўжалигидаги бошқа ишларда, студент қурилиш отрядларида фидокорона меҳнат қилиб давр солномасига катта ҳисса қўшаётган Ватанимиз даҳлсизлиги ва хавфсизлигини мардонавор таъминлаётган ёшлар билан фахрланамиз. Уларнинг бунёдкорлик ишларини кўриб кўз қувонади, дил яйрайди.

Совет ёшлари халқимизнинг фахри, ифтихоридир. Ёшлик эса инсон умрининг баҳори. Ўқувчилик, студентлик даври — эртанги кунга тайёргарликнинг ўзигина эмас. Ўша кунни шунчаки кутишнинг ўзи ҳам эмас. Бу давр бугуннинг ўзидаёқ ёрқин, мазмунли, сурурли, завқли ҳаётдир. Бу — ғайрат ва шижоат билан ижодий меҳнат қилинадиган, билим эгалланадиган, касб ўрганиладиган, фаол жамоат иши олиб бориладиган даврдир.

Коммунистик партия талаб қилаётганидек, тарбиявий ишда икир-чикир нарса бўлмайди ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Чунки бу ўринда гап энг мураккаб ва масъулиятли иш тўғрисида — келажак бинокорларининг дили ва характерини шакллантириш тўғрисида, уларнинг қалби ва ақлини чиниқтириш тўғрисида бораётир.

Ҳаёт — кураш. Ривожланиш эса қарама-қаршиликлар курашидир. Бу ҳаётий ҳақиқатни биз ёш авлод онгига сингдиришимиз керак. Негаки, айрим йигит-қизларимиз ҳаётдаги илк тўсиқларга, сўқмоқларга дуч келганда баъзан довдираб қолаётирлар.

«Бизнинг жамиятимиз ўсмирларга ғоят кенг имкониятлар очиб қўйган жамиятдир, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев. — Лекин ёшларни ҳаётга енгилтаклик билан қарайдиган қилиб тарбиялаш яхши эмас. Ҳали турмушнинг аччиқ-чучугини татиб кўрмаган одамга, сенга ҳамма нарса бериб қўйилган, қаёққа узатсанг қўлинг етади, деган гапни ўнг келган жойда такрорлайверилса, у беихтиёр ўзини иродали, қийинчиликларни енга биладиган, ўзининг астойдил меҳнати билан ютуқлар қозонадиган қилиб тарбиялаш ўрнига текинтомоқлик психологиясини танасига сингдириб олиши мумкин. Партиянинг вазифаси, комсомолнинг вазифаси, ҳаммамизнинг вазифамиз — ёшларни ижодий меҳнатга чинакам коммунистик муҳаббат билан қарайдиган қилиб тарбиялашдир. Бу — ёруғ дунёда одамнинг энг гўзал фазилати».

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш комсомол ташкилотлари фаолиятининг жуда муҳим мазмуни бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Йигит ва қизларнинг характерини шакллантирадиган, дунёқарашини вужудга келтирадиган, турмушдаги позициясини белгилаб берадиган йиллар комсомол сафидаги пайтга тўғри келади. Агар умрингнинг мана шу йилларида ҳалол меҳнат қилишни ўрганиб олмасанг, ростни ёлғондан, турмушнинг қимматбаҳо дурдоналарини сохтакорликдан ажрата олмасанг, беҳуда ўтган вақтнинг ўрнини кейин тўлдириш қийин бўлади...

Ёшларимиз буржуа идеологиясига қарши ҳужумкор кураш олиб бора билиши лозим. Ҳар бир комсомол идеология фронтининг актив жангчисидир. У буржуа таъсирининг ҳар қандай формаларига нисбатан murosasiz жангчидир. Буржуазия ғоялари билан социалистик ғоялар ўртасидаги курашда бетарафликка ва ён беришларга ўрин йўқ... «Назарияда, программада, байроқда ён бериш мумкин эмас», деб Ленин қолдирган васият биз учун муқаддас». КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ушбу пурҳикмат сўзлари ёшлар билан олиб бориладиган таълим-тарбия ишларида дастуриламал бўлмоғи керак.

Собир ЮНУСОВ,
СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ВАТАН МАДҲИ

Совет кишилари улуғ байрам — СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигини зўр меҳнат кўтаринкилиги билан қаршиламоқдалар. Ўтган йиллар мамлакатимиз тарихига ҳар жиҳатдан беқиёс юксалиш, гуллаб-яшнаш даври бўлиб кирди. Буни Фарғона водийсидаги беш забардаст область — Тожикистон ССРнинг Ленинобод, Қирғизистон ССРнинг Ўш, республикамизнинг Фарғона, Андижон, Наманган областлари мисолида ҳам яққол кўрса бўлади.

Фарғона области **«Коммуна» газетаси** ўзининг 4 февраль сонини водий меҳнаткашларининг интернационал дўстлиги ва ҳамкорлиги, улуғ мақсад йўлидаги қаҳрамонона меҳнатини мадҳ этишга бағишлади. «Ватанимни куйлайман» умумий сарлавҳаси остида берилган турли жанрдаги ранг-баранг материалларда СССР 60 йиллигини улкан меҳнат зафарлари билан кутиб олишга бел боғлаган беш область меҳнаткашларининг бунёдкорлик ишлари мароқ билан ҳикоя қилиб берилади.

Газетанинг «Ягона оилада» сарлавҳали мақоласида дўстлик ҳақида интернационализм ғояларига содиқлик ҳақида фикр юритилади. Бу сонда, жумладан, Фарғона азот ўғитлари заводи аппаратчиси, КПСС XXVI съезди делегати А. Кисилева, Андижон трикотаж фабрикаси бўёқчиси, КПСС XXVI съезди делегати Т. Холматов, Ленинобод областидаги Қайроққум гилам ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Б. Қурбонованинг мақолалари берилган. Шунингдек, М. Мирзараҳимовнинг «Яшашдан мақсад» сарлавҳали очеркида қирғизистонлик донгдор чўпон — СССР Давлат мукофоти лауреати Т. Аҳматов ҳақида ҳикоя қилинади. Газетанинг шу сонидан турли мавзудаги репортаж, шеър ва корреспонденциялар ҳам ўрин олган.

«Коммуна» газетаси редакциясининг қардош халқлар ҳамкорлиги ва она-Ватанимизни мадҳ этишга бағишланган ибратли иши таҳсинга лойиқдир.

Индустриямиз одимлари

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

БАМ ҚУРУВЧИЛАРИГА

◆ **8 МАРТ номидаги Самарқанд тикувчилик бирлашмаси коллективи БАМ бунёдкорларига капрон ва «Лаке» типидаги газмолдан тикилган иссиқ курткалар жўнатди. Самарқандликлар бирлашма билан Чита савдо базаси ўртасида кийим-кечак юбориш тўғрисида тузилган шартномани шу тариқа бажара бошладилар. Бу йил корхона коллективи темир йўл қурувчилари ва ишлатувчиларига қарийб икки ярим миллион сўмлик маҳсулот юборади.**

* * *

● **ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг ихтисослаштирилган тажриба ремонт-саноат корхонасининг марказий базаси насосларни ремонт қилиш ишларини бажаради. Бу ерда республиканинг ирригация системаларида ишловчи барча агрегатлар ремонтдан чиқарилади. Айни чоғда суғориш майдончаларида кенг кўламда ишлатиладиган СНП-500/10 кўчма насос станциялари ҳам тайёрланади. Бу йил ана шундай насослардан 800 таси ишлаб чиқарилади. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси М. Юдаков. У 1982 йил планини СССР 60 йиллиги юбилейигача бажариш мажбуриятини олган.** Р. Нуриддинов фотоси. (ЎзТАГ).

СЕМИНАР-КЕНГАШ

ҚОРАЎЗАК. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими район партия комитети мажлислар залида «КПСС XXVI съезди ва меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашнинг актуал масалалари» деган темада семинар-кенгаш ўтказди.

Район партия комитети секретари Р. Танирбергенова КПСС XXVI съезди қарорлари асосида «Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда район партия ташкилотининг вазифалари» ҳақида лекция ўқиди. Область партия комитети лекторлари ҳам сўзга чиқишди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялаш борасида тўпланган илғор тажрибалар билан ўртоқлашдилар.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги олдидан Байкал—Амур магистрали қурувчиларига бағишланган ҳафталик

СИБИРЬ МЎЪЖИЗАСИ

Ўтган йил, Улуғ Октябрь байрами тантаналари куни Тошкентда — В. И. Ленин номли майдонда бир йигит билан ҳамсуҳбат бўлиб қолдим. Исми — Ноил, фамилияси — Шарипов экан. Гапдан-гап чиқиб иш жойимизни, касб-коримизни суриштирдик. «Ташсантехгазмонтаж» трести, Тошкент область бошқармасининг собиқ пайвандчиси Ноил ҳозир Байкал-Амур магистралининг ғарбий участкасида ишларкан. Меҳнат отпускасини ўз уйида, ёру биродарлари даврасида ўтказибди. Суҳбат чоғу у улкан иншоот — БАМнинг илк боскичи ниҳоясига етганини, Лена (Усть-Кут) — Таюр (Звездний посёлкаси) — Ния-Киренга (Магистральний посёлкаси) — Кунерма бўйлаб дастлабки поезд ҳаракатга келганини, Давлат комиссияси магистралнинг 261-километрини ҳам аъло баҳога қабул қилиб олганини фахр билан ҳикоя қилди. Ёнидан икки кун муқаддам у ерда бирга меҳнат қилаётган дўсти, ҳамюрти — Андижондаги 2511-автоколоннанинг собиқ шофёри Аҳмаджон Валиевдан келган мактубни олиб кўрсатди. Гарчанд, одобдан бўлмаса-да, унинг рухсати билан хатни ўқиб чиқишга журъат этдим.

«...Бугун, дўстим, Лена станцияси перронида катта тантана, — дейилади хатда. — Мен у ердан ҳозир келдим. Перронда магистраль бунёдкорларининг зарбдор меҳнатини шарафловчи қизил алвонлар кўзга чўғдек ташланиб турибди. Байкал—Амур магистрали ғарбда участкасининг очилишига бағишланган бу митингда қурилиш иштирокчилари КПСС Марказий Комитетига ва шахсан Леонид Ильич Брежневга қўлга киритилган катта меҳнат ғалабаси ҳақида рапорт йўллашди...

Орзиқиб кутилган ҳаяжонли сониялар бошланди. Илк поезд йўлга тушди. Ҳозир бўлганлар унинг фахрли йўловчилари — трассада биринчи бўлиб сафар қилиш шарафига муяссар бўлган ғолиб қурувчиларнинг мамнун юзларига ҳавас билан боқиб турибди. Улар орасида «ЛенаБАМстрой» трестига қарашли 266-қурилиш-монтаж бўлинмасининг монтажчиси, ҳамюртимиз Николай Кузьмич, менинг элдошим Зокир Жалилов ҳам бор. Уларнинг ҳар иккаласи ҳозир Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Леонид Казаков бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида меҳнат қилишади. Коллектив ўзинг билан тайга бағрида ўнлаб километр масофага қувурлар, шпаллар ётқизди, бошқарув қурилмалари қурилишида иштирок этди. Социалистик мусобақада ғолиблар сафида борди.

Участкада бундай зарбдор бригадалар кўплигини ўзинг биласан. Ёдингда бўлса, КПСС XXVI съезди очилиши арафасида Улькан станцияси «Ҳурмат тахтаси»да навоийлик қувноқ йигит, йўл ишлари монтёрлари бригадаси бошлиғи Виктор Шилиннинг сурати қўйилган эди. Бугун у ҳам ғолиблар сафида илк поезднинг фахрли йўловчиси бўлиб вагонга чиқди.

...Кеча Таюрда бўлдим. Ғиштдан тикланган қозонхона мўриси деворига оқ ғиштлар билан чиройли қилиб: «Қуёшли Ўзбекистоннинг қалб қўри — поёнсиз Сибирга!» деб ёзиб қўйишибди. Ростини айтсам, юрагим бир ҳаприқиб кетди. Кўз олдимда жонажон Ўзбекистон, сўлим Андижон гавдаланади. Беихтиёр хаёлимга шоир Ҳамид Олимжоннинг «Россия» шеъри келиб қолди:

Россия, Россия, азамат ўлка,
Мен сенинг ўғлингман, эмасман меҳмон...

Бунга ўхшаш сатрларни ўша дамда биргина мен эмас, Таюрга келган арман ҳам, чечен-ингуш ҳам, тоғли доғистонлик ҳам, озар ва грузин ҳам ўз тилида айтганига, ўз дилида туйганига ишончим комил. Негаки, бу ерда тикланган бутун-бутун микрорайонлардан иборат кўпқаватли уй-жойларда, трасса бўйи посёлкаларида Ния, Киренга, Кунерма станцияларида, катта-катта комплексларда уларнинг ҳам қўл излари бор.

Давид Аветисянни танийсан. «Арманистоннинг олий сифат белгили ғишт терувчисиман» деб шўхлик қилиб юрарди. У Таюр вокзали қурилишида ўзининг камтарона меҳнати билан донг чиқарди, партия аъзолигига қабул қилинди... Ҳа, айтгандай ўзимнинг ҳам кандидатлик стажим тугаб қолаёзди.

Хуллас, ошна, ишлар давом этяпти. Пойдеворини қўйишда ўзинг қатнашган қоғоз комбинати яқинда ишга тушади. Унинг ёнида қурилаётган ёғочни қайта ишлаш заводи, поликлиника, боғча, мактаб, савдо марказлари ҳам магистралнинг дастлабки босқичи фойдаланишга топширилиши муносабати билан барвақт иш бошлаб юборди.

Сибирь ва Узоқ Шарқ ишлаб чиқариш кучларини жадал ривожлантириш кенг программасини амалга оширишда магистралимиз моҳияти тобора равшанлашиб бораётганидан ғоят хурсандман. Отпусканг ҳам тугаб қолди шекилли. Келишингдан олдин телеграмма бер, кутиб оламан.

Оилангга салом айт, кўришгунча.

Аҳмаджон».

Аҳмаджоннинг мактубини бироз таҳрир билан кўчирганим учун, аввало унинг ўзидан, қолаверса, газетхондан узр сўрайман. Лекин, илғаган бўлсангиз, ҳеч қандай таҳрирсиз ҳам бу хат замирида Байкал-Амур темир йўл магистрали — асримиз қурилиши, мардлик трассаси, жасорат дорилфунуни, деган мазмун ётибди. Бу таърифу тавсифда зарра-ча муболаға йўқ. Аксинча, булар БАМнинг улуғворлиги ва бемисллигини ҳали унчалик тўкис ифодалай олмайди ҳам. Буни ҳатто холис ниятли ажнабий дўстларимиз ҳам эътироф этишяпти. Америкада чиқадиган «Лос-Анжелос таймс» газетасининг мухбири Роберт Тоб ўз таассуротларини шундай ифодалабди: «Усть-Кут шаҳрида бўлганимда мен ўзимнинг кўҳна Сибирь заминида эканлигимни, чинакам Сибирь муҳитини чуқур ҳис этдим. Айни пайтда бу ерда БАМ қурилиши тугагандан кейин, келгуси янги Сибирни ҳам аниқ тасаввур қилдим». Яна бир америкалик журналист, «Чикаго трибюн» газетасининг мухбири Жим Жексоннинг сўзларига қулоқ солинг: «Қийин об-ҳаво шароитига қарамасдан, ҳозир Сибирга энг яхши кишилар, комсомоллар, малакали ишчилар, инженерлар боришяпти... Мени қойил қолдирган нарса даставвал мақсад сари қатъий интилаётган, ўзига қаттиқ ишонган кишилар бўлди».

Ҳа, БАМ шу қадар буюк миқёси, илдам суръати билан ақлларни лол қолдираётган мислсиз қурилишки, уни энди ҳатто бизга тарих бўлиб қолган ўнлаб улкан қурилишлар, ҳайратомуз иншоотларимиз билан қиёс ҳам қилиб бўлмайди.

БАМ. БАМ. БАМ... Ниҳояти уч ҳарфдан иборат бу сўз луғатимизда нари борса олти-етти йил муқаддам пайдо бўлди. Пайдо бўлди-ю, абадийлик касб этди, барча тилларга ва дилларга бирдек тушунарли, бирдек яқин бўлиб қолди. Эндиликда у бепоён мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларидан овоз бериб, совет кишиларини жасоратли ишлар сари чорлаб турибди.

Номоз САЪДУЛЛАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПРОКУРАТУРАСИДА

Ўзбекистон ССР прокуратураси «Узгосстандарт», Савдо министрлигининг товарлар сифати бўйича давлат инспекцияси бошқармаси, республика Молия министрлиги, Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари давлат комитетининг давлат нефть инспекцияси ва давлат газ назорати Ўрта Осиё территориал инспекцияси мутахассислари билан биргаликда республикамиз Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги системасидаги корхоналарда сифатсиз, ностандарт ёки комплектланмаган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қарши курашни кучайтиришга қаратилган қонунларнинг бажарилишини, шунингдек, Ўзбекистон ССР Энгертика ва электрлаштириш министрлиги системасида ёқилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишда ўғирлик, хўжасизлик ва исрофгарчиликка қарши курашни кучайтиришга қаратилган қонунларга қандай риоя қилинаётганлигини текширувдан ўтказди.

Текшириш вақтида министрликлардаги айрим мансабдор шахслар ва бу министрликларга бўйсунувчи корхоналар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашда стандартларнинг ролини кучайтириш тўғрисида» 1970 йил 10 ноябрь қарорини ва КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа материал ресурсларни тежаш ва улардан рационал фойдаланиш ишларини кучайтириш тўғрисида»ги 1981 йил 30 июнь қарорини қониқарсиз бажараётганликлари аниқланди.

Ана шу текширишлар натижасига мувофиқ республика прокуратураси Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати, Энергетика ва электрлаштириш министрликларига тақдимнома топширди. Уларда қонунчиликнинг бузилишига олиб келган шарт-шароитлар ва сабаблар таҳлил қилиб берилди. Бу тақдимномаларни дарҳол қараб чиқиш ҳамда аниқланган қонунларни бузиш ҳолларини бартараф этиш, хўжасизликка, исрофгарчиликка ва давлат маблағларининг талон-торож қилинишига йўл қўйган шахсларни жазолаш чораларини кўриш таклиф қилинди.

Республика прокуратурасининг ҳар икки тақдимномаси министрликлар коллегияларининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилинди ва министрларнинг буйруқлари билан қонунчиликнинг бузилишига йўл қўйган бир қатор мансабдор шахслар тегишли равишда жазоланди. Улар орасида Тошкент ва Сергели мебель ишлаб чиқариш бирлашмаларининг директорлари Б. Раҳимов, А. Мажидов, Самарқанд мебель фабрикаси директори Т. Хидралиев, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги иссиқлик электростанциялари ва иссиқлик тармоқлари бош бошқармасининг бошлиғи А. Закарянц, шу министрликнинг бўлим бошлиғи В. Клюхин, ёқилғи-транспорт хизматининг бошлиғи В. Ким ва бошқалар бор.

Сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш, шунингдек, ёқилғи-энергетика ресурсларини хўжасизлик билан сарфлаш оқибатида давлатга етказилган моддий зарарни қоплаш мақсадида бир қанча мансабдор шахслар моддий жавобгарликка тортилди.

Бундан ташқари Сирдарё ГРЭСи мансабдор шахслари томонидан 62,5 тонна трансформатор мойидан хўжасизларча фойдаланилгани учун прокуратура жиноий иш қўзғатди ва ҳозирги вақтда терговы олиб борилмоқда.

КПСС XXVI съезди қарорлари—ҳаётга!

ИПАКЧИЛИК САНОАТ НЕГИЗИДА

Барча совет кишилари қатори қўриқ Қашқадарё области меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг (1981 йил) ноябрь Пленуми қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган илҳомбахш нутқида қўйилган жанговар вазифаларни бажариш учун халқ хўжалигининг ҳамма тармоғида алоҳида жонбозлик, матонат ва шижоат кўрсатиб ишламоқдалар.

Областимиз меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини жадал суръатлар билан юксалтирмоқдалар. Кейинги беш йилликда пахта ҳамда чорвачилик маҳсулотларидан гўшт, сут ва тухум етиштириш 1,5—2 баравар кўпайди. Сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришда ҳам шундай юқори кўрсаткичларга эришилди. Ғалла тайёрлашда мисли кўрилмаган натижа қўлга киритилди. Дон тайёрлаш қарийб уч баравар кўпайди. Пахтачилик ва бошқа соҳалар билан биргаликда мамлакатимиз саноати учун қимматли хом ашё ҳисобланган пиллачилик ҳам тараққиётнинг ойдин йўлига чиқиб олди.

Қашқадарё бундан 10 йил олдин, яъни 1972 йилда 1437 тонна пилла етиштирган бўлса, ўтган йили кумуш тола ижодкорлари она-Ватан хазинасига 2275 тонна сифатли хом ашё етказиб бердилар. Айниқса, областнинг Шаҳрисабз, Яккабоғ, Китоб, Камаши, Чироқчи, Қарши, Косон районларида пилла етиштириш 1,7—2 баравар ўсганлигини мамнуният билан қайд этамиз.

Қурт боқишни жадал усул билан, юксак агротехника қоидалари ва илғорлар тажрибаси асосида намунали ўтказиш, ундан мўл ҳосил етиштириб, саноатимизнинг хом ашёга бўлган талабини тўла қондириш кумуш тола ижодкорларининг ҳам масъулиятли, ҳам муқаддас бурчи бўлиб қолиши керак.

Шунга кўра, йилдан йилга область колхоз ва совхозларида пиллачилик звенолари сафи бу муҳим ишни сидқидилдан бажара оладиган кишилар ҳисобига кенгаймоқда. Ўтган йили 5 мингга яқин звено ипак қурти боқиб, ҳар қутидан 90—100 килограммдан қимматли хом ашё олишни таъминлади. 2 мингдан ортиқ звено эса ҳар қутидан 120 килограммдан ошириб ҳосил олди. Кўплаб машъал звеноларимиз бу борада рекорд натижани қўлга киритдилар. Шаҳрисабз районидан Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Хуррам Жўраев, Китоб районидан Қумри Мўминова, Камаши районидан Малика Қосимова, Чироқчи районидан Ойсулув Маматова, Қарши районидан Жумагул Қурбонова, Косон районидан Ҳанифа Бозорова, Яккабоғ районидан Турдихол Ҳомидова, Нишон районидан Назира Номозова, Ульянов районидан Зиёда Қосимова каби юзлаб звеноларимиз ҳар қути қурт уруғидан 125-130 килограммдан пилла олишга муваффақ бўлдилар.

Область колхоз ва совхозларидаги ишлаб чиқариш бригадаларининг кўпчилиги пилла етиштиришда энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Жумладан, ҳар бири 3,5—4 тоннадан қимматли хом ашё тайёрлаб, давлатга топширган Шаҳрисабз районидан Турсун Исмоилов, Муртазо Ҳақбердиев, Китоб районидан Бахтиёр Эгамбердиев, Қарши районидан Юсуф Қаршиев, Косон районидан Фотима Салоҳиддинова, Чироқчи районидан Тўра Каримов каби ўртоқлар бошлиқ илғор бригадалар номини ҳурмат билан тилга оламиз.

Маълумки, пиллачилик тақдирини унинг хом ашё базаси ҳал этади. Қашқадарёда илгари бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари каби пилла етиштиришда ҳам катта қийинчиликларга дуч келинарди. Колхоз ва совхозларда ҳар йили рўй берадиган сувсизлик тутчиликни ривожлантиришга жиддий тўсқинлик қиларди. Совет кишиларининг фидокорона меҳнати, техниканинг қудратли кучи, энг муҳими, партия ва совет ташкилотларининг тадбиркорлик билан иш тутганликлари натижасида областимизда асрлар давомида рўй бериб келган сув танқислиги бутунлай барҳам топди. Амударё суви бепоён Қарши чўлига оқизилди, ҳамма районларда йирик ирригация иншоотлари барпо этилди.

Қарши даштидаги қўриқ совхозларнинг пахта далалари атрофида, бетон лотоклар ёнида тут дарахтлари ўстирилмоқда. Мавжуд тут дарахтларига ишлов бериш, суғориш ва озиқлантириш ишлари ўз вақтида ва сифатли амалга оширилаётир. Бу эса тутчиликни кескин ривожлантиришимизга, пиллачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга тўлиқ шарт-шароит яратяпти. Айниқса, Қарши чўлидаги Нишон, Толлимаржон, Муборак, Баҳористон, Ульянов, Усмон Юсупов районларида пилла етиштиришни кескин кўпайтириш учун катта майдонларда тутзорлар барпо этилмоқда. Умуман областнинг барча хўжаликларида тут плантациялари учун йирик майдонлар ажратилмоқда. Ихтисослашган Қарши ипакчилик совхози, Шаҳрисабз давлат тут кўчатлари етиштириш хўжалиги ҳамда бошқа колхоз ва совхозларда ҳар йили 15 миллион дона юқори навли тут кўчатлари етиштирилмоқда.

Областимизда пиллачиликни саноат негизида ривожлантиришнинг яна бир муҳим тадбири изчиллик билан амалга оширилмоқда. 1979 йилдан бошлаб ҳамма колхоз ва совхозларда «Барака-82» қурт боқиш препаратидан кенг фойдаланилмоқда. Ипак қуртининг барг истеъмол қилиш қобилиятини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйновчи бу биологик стимулятор пилла ҳосилдорлигини анча оширишга имкон бермоқда.

Республика партия ва ҳукуматининг пилла ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва пиллачиликни саноат асосига кўчириш тўғрисидаги 1978 йилги қароридан сўнг областда ибратли тадбирлар амалга оширилди. Айниқса, айрим колхоз ва совхозларда ипак қуртини марказлашган асосда боқишга, арзон ва сифатли «кумуш тола» етиштиришга киришилди. Жойларда 10 дан ортиқ пиллачилик комплекслари барпо қилинди.

Ўтган йили Қарши райони пилла тайёрлаш пунктларида меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги ГОСТ варианти синаб кўрилди. Бу пилланинг сифатини ошириш билан бирга ижобий самара берди. ГОСТнинг янги варианти туфайли колхоз ва совхозлар бир йилда 100 минг сўм кўп даромад олишга эришдилар.

Ипакчиликда прогрессив технологияни жорий этишга жиддий эътибор берилмоқда. Районларда янгидан 10 та типовой пиллахона қуриб битказилди ва биттаси қайта реконструкция қилинди. Эскириб қолган ускуналар — морилкалар замонавий типдаги автоматик пилла қуритиш «СК-150-К-1» маркали ускуна билан алмаштирилди. Буларда 2500 тоннагача пиллани қабул қилиш ва унга дастлабки ишлов беришга тегишли қулайликлар туғдирилди. Шаҳрисабз шаҳрида қурилган йилига 1200 тонна қуруқ ипакни ишлайдиган пиллакашлик фабрикаси сифатли маҳсулот бермоқда. Пилла харид қилиш нархининг оширилиши пиллачиларимиз томонидан қизғин кутиб олинди. Ўша йилнинг ўзида пилладан 5 миллион 200 минг сўм қўшимча даромад олинди. 1981 йилда олинган даромад 19 миллион 90 минг сўмни ташкил этди. Шундан 1 миллион 390 минг сўми соф фойдадир. Даромаднинг 80 проценти пиллачилик звеноларига ҳақ тарзида тўланди. Бу тадбир бевосита пилла ишлаб чиқариш билан боғлиқ меҳнат аҳлининг моддий манфаатдорлигини оширмоқда.

Бу йил пилла етиштиришни янада кўпайтирамиз ва 2500 тоннага етказишни мўлжаллаганмиз. Колхоз ва совхозларда ҳар 80 қути уруғ очириш учун биттадан инкубаторий, 50 қути ипак қурти боқишга раҳбарлик қилиш учун биттадан агротехник ажратилмоқда. Район партия ва совет ташкилотлари шу кунларда, яъни ипак қурти боқиладиган долзарб палла олдидан ҳар йилгидек пилла етиштирувчи звено кадрлар составини қайта қуриб чиқмоқдалар. Ипак қурти боқишдек масъулиятли ва шарафли иш ўз касбига меҳр қўйган, меҳнатсевар, ишчан, тажрибали коммунист ва комсомолларнинг зиммасига юклатилмоқда.

Бундан ташқари, яқин кунларда областда ва район пилла қуритиш идоралари ҳузурида колхоз ва совхозларнинг мавжуд 760 нафар агротехниги махсус семинар ва қайта тайёрлов курсларида ўқитилади. Шу кунларда областдаги барча пиллачилик звенолари қурт боқиш учун керак бўлган асбоб-ускуналар, материаллар билан таъминланмоқда.

Ўн биринчи беш йилликда Қашқадарёда пилла тайёрлаш жадал суръатлар билан ривожлантирилади. Беш йиллик охирига бориб, пилланинг ялпи хирмонини 3 минг тоннага етказиш кўзда тутилмоқда.

Ипак қуртидан энг юқори ҳосилдорликка эришишни таъминлаш учун ҳозир пиллачиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган айрим проблемаларни ҳал этиш керак. Давр талабини ҳисобга олган ҳолда якка тартибда қурт боқишдан кўра, яхши самара берадиган тут плантациялари яқинида марказлашган 50—60 қути ипак қурти боқиладиган пиллахоналар қурилишини тезлаштириш мақсадга мувофиқдир. Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва унинг Ипакчилик бош бошқармаси бу ҳақда жиддий ўйлаб кўрмоғи лозим.

Областда саноатбоп ипак қурти уруғини тайёрлаш масаласи ҳам кун тартибига қўйилиши керак. Уруғ етиштиришга ихтисослашган Қарши ипакчилик совхози ҳозирга қадар тўла қувват билан маҳсулот беришга эришганича йўқ. Бу ерда кўп йиллардан буён ҳал этилмаётган уруғ етиштирадиган махсус завод қурилишини тезлатиш тўғрисида республика Қишлоқ хўжалиги министрлигининг тегишли ташкилотлари қайғуришлари зарур, деб ҳисоблаймиз.

Қашқадарё областининг кумуш тола ижодкорлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам бутун куч ва имкониятларини ишга солиб, ипак қурти боқишни илғор агротехника ва фан ютуқлари асосида олиб борадилар. Бу соҳада зиммаларига қабул қилган улкан социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариб, СССРнинг 60 йиллик шонли юбилейини меҳнатда муносиб совғалар билан нишонлайдилар.

Р. ҒОЙИПОВ,
Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХАБАРЛАРИ

◆ АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Пахтаобод районидаги «Маданият» совхозида чорвачилик сердаромад тармоққа айланмоқда. Хўжаликда янги замонавий ферма қурилган. Маҳсулдорликни оширишнинг бош омили — озуқа базасини мустаҳкамлашга, барча ишларни механизациялаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Ферма меҳнаткашлари сут булоғини тобора кўпайтириш учун ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар. Суратда: хўжалик фермасида.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

МЕХАНИЗМЛАР ШАЙ

◆ АНДИЖОН области механизаторлари маккажўхори етиштириш учун зарур бўлган техникани муддатидан илгари ишга шай қилиб қўйдилар. 135 та сеялканинг ҳаммаси, маккажўхори ўриш комбайнлари ва бошқа механизмлар пухта ремонт қилинди ва синаб кўрилди.

Деҳқонлар баҳорги ишларни ва ҳосил ўримини қисқа муддатларда ўтказишни мўлжалламоқдалар. Бу йил областнинг маккажўхоризорлари ўтган йилга нисбатан тўрт минг гектар кенгайтирилади.

УРУҒЛИК ТАЙЁРЛАНМОҚДА

◆ РЕСПУБЛИКАДА ипак пахта етиштирувчи асосий зона — Сурхондарё областининг пахта тозаловчилари Қашқадарё области хўжаликлари учун ингичка толали пахта уруғлигини юбора бошладилар. Юқори кондицияли уруғликнинг дастлабки туркумлари Термиз ва Жарқўрғон районларидаги заводлардан деҳқонларга юборилди.

Экиш ишлари бошлангунга қадар сурхондарёлик пахтакорлар қўшни областга қарийб бир ярим минг тонна уруғлик етказиб берадилар. (ЎзТАГ).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЗЛОБИНЧАСИГА ИШЛАМОҚДАЛАР

● УЛАН-БАТОР. Монгол қурувчилари еттинчи беш йилликнинг биринчи йилида эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, бу йилги топшириқларни ва умуман беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Қурувчилар коллективларининг Монголия касаба союзлари бўлажак XII съезди шарафига зарбдор вахтаси белгилаган марраларга эришишда муҳим босқич бўлади.

МХР қурилиш индустриясининг меҳнатчилари Совет Иттифоқидаги бригада пудратини ўзларига қурол қилиб олдилар. Ҳозир мамлакатда юзлаб қурилиш-монтаж бригадалари злобинчасига ишламоқда. Уларнинг ҳаммаси ишлаб чиқариш самарадорлигини ва бажарилаётган иш сифатини йил сайин оширмоқда.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИКНИНГ ЁРҚИН ДАЛИЛИ

● ХАНОЙ. Совет Иттифоқининг кўмаги билан Тханьхоа вилоятида қурилаётган Бимшон цемент заводининг биринчи навбати тантанали равишда ишга туширилди. Бу — янги корхона қурувчилари интернационал коллективининг Вьетнам Коммунистик партияси бўлажак V съездига яхши меҳнат туҳфаси бўлди.

Оммавий митингда сўзга чиққан ВСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Чан Куинь Бимшон қурувчилари коллективининг фидокорона меҳнатига юқори баҳо берди. Заводнинг биринчи навбати муваффақиятли равишда ишга туширилганлиги Вьетнам билан Совет Иттифоқи ўртасидаги мустаҳкам қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликнинг янги ёрқин далилидир, деб таъкидлади у.

Бимшон — социалистик Вьетнамда Совет Иттифоқининг кўмаги билан қурилаётган халқ хўжалиги объектларидан бири, холос. Улар орасида салкам икки миллион киловатт қувватли Хоабинь ГЭСи, Фалай иссиқлик электр станцияси ва бошқа бир қанча йирик корхоналар бор. Бу корхоналар тўла қувват билан ишлай бошлагач, Вьетнам индустриясининг ҳақиқий азим корхоналари бўлиб қолади. Мазкур корхоналарнинг коллективлари Вьетнам коммунистлари бўлажак анжумани шарафига бошланган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. (ТАСС).

ФКП съездида

ПАРИЖ, 5 февраль. (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг Париж яқинидаги Сент-Уэн шаҳарчасида ўтказилаётган XXIV съездида Марказий Комитетнинг партиянинг фаолият якунлари ва ўтган йил кўкламида бўлиб ўтган сайловда сўл кучларнинг ғалабаси ҳамда коммунист министрлар иштирокида ҳукумат тузилганлиги натижасида вужудга келган янги шароитдаги вазифалари тўғрисида қилган доклади юзасидан умумий музокара давом этмоқда.

Делегатлар мамлакатдаги ҳозирги сиёсий ва иқтисодий аҳволни, ФКП фаолиятининг истиқболларини, унинг сафларини ва меҳнаткашлар ўртасида партия таъсирини мустаҳкамлаш проблемаларини муҳокама қилмоқдалар.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ПОЛЬШАДАН ХАБАРЛАР

ВАРШАВА, 5 февраль. (ТАСС). Бу ерда В. Ярузельский раислигида Миллий қутқариш ҳарбий кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис ишида қишлоқ жамоатчилигининг намояндалари, шу жумладан якка-ҳол деҳқонлар, давлат хўжаликларининг, ишлаб чиқариш кооперативларининг ва қишлоқ хўжалик тўгаракларининг ходимлари қатнашдилар. Улар орасида Польша Бирлашган ишчи партиясининг, Бирлашган деҳқонлар партиясининг, ёшлар ташкилотларининг аъзолари, партиясизлар бор эди.

Кенгаш аъзолари ҳозир бўлган кишиларни мамлакатдаги вазият билан, Польша қўшинларининг ва давлат маъмурларининг фаолияти билан таништирдилар. Ҳозирги вақтда тангликни бартараф этиш соҳасида Польшанинг барча ватанпарвар кучлари олдида турган вазифалар ҳам тушунтириб берилди. Аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш ва қишлоқни янада ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Ҳарбий кенгашнинг мамлакатдаги ижтимоий-сиёсий вазиятни нормаллаштиришга қаратилган тадбирлари тўла-тўкис қўллаб-қувватланди. Шу муносабат билан Польша қишлоқ хўжалиги олдида турган роль ва вазифалар тўғрисида, аввало, кўкламги ишларни оператив равишда ўтказиш ҳақида, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўстириш ва агротехника маданиятини ошириш тўғрисида гаплашиб олинди.

Мажлисда ҳарбий кенгаш раиси В. Ярузельский нутқ сўзлади.

ПХР матбуоти мамлакатдаги контрреволюциянинг пайини қирқиш ва аҳволни стабиллаш юзасидан кўрилаётган тадбирлар халқаро майдонда кенг миқёсда қўллаб-қувватланилаётганини таъкидлаб ёзмоқда. Коммунистик ва ишчи партиялар, айниқса ишчилар синфининг ҳуқуқлари учун ва капиталга қарши кураш давом этаётган мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар Польшадаги воқеаларга бефарқ қарай олмайдилар, деб уқтиради «Трибуна люду» газетаси. Польшада ҳарбий ҳолат жорий этилиши, деб ёзади сўнгра газета, коммунистик ва ишчи партиялар орасида турли фикрларга сабаб бўлди. Уларнинг жуда кўпчилиги бу ишнинг моҳиятини англаб, мамлакатда фалокат рўй беришининг, граждан уруши чиқишининг олдини олиш мақсадида шундай қилиш зарурлигини тушундилар.

Кейинги ҳафталарда ПБИП Марказий Комитетига АҚШ, ГФР, Австрия, Аргентина, Канада Коммунистик партияларининг ва бошқа кўпгина партияларнинг раҳбарларидан баёнотлар, мактублар олинди, уларда ПБИПнинг тадбирлари баб-баравар қўллаб-қувватланди.

Кўпгина мамлакатларнинг коммунистлари, деб таъкидлайди газета, ПБИП билан бирдамлик изҳор қилмоқдалар ва Польшага қарши империалист кучлар авж олдириб юборган кампанияни қораламоқдалар. Улар АҚШ ва НАТОдаги бошқа мамлакатлар Польшанинг ички ишларига аралашаётганликлари, унга қарши иқтисодий ва бошқа «жазо чоралари» қўлланаётганликлари ва ПХР маъмурларига зуғум қилаётганликлари муносабати билан норозилик билдирдилар.

ПХР радиоси, телевидениеси, матбуот органлари Польшадаги ишлаб чиқариш фаолияти ва ижтимоий турмуш тобора муқимлашиб бораётганлиги тўғрисидаги янги фактларни хабар қилмоқдалар. Жумладан, 8 февралдан Польша университетларининг ҳамма курсларида яна машғулотлар бошланиши хабар қилинмоқда.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЯДРО УРУШИ ХАВФИГА БАРҲАМ БЕРИЛСИН

Ўтган ҳафтадаги воқеалар шуни яна бир карра кўрсатдики, ядро урушининг олдини олиш, унинг хавфини бартараф этиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш масалалари инсониятнинг кўпдан-кўп ташвиш ва вазифалари орасида марказий ўринни эгаллаб турибди. Бир томондан, кўпгина мамлакатлар ва халқлар устида Қўшма Штатлардан эсаётган мудҳиш шамол ҳайдаб келаётган булутлар яна қуюқлашмоқда. Вашингтон ўзининг сиёсий мақсадларига эришиш воситаси сифатида кучга умид боғламоқда, дунёда ҳарбий устунликка эришмоқчи эканлигини эълон қилмоқда. Америка пойтахтида ҳарбий харажатлар 1983 молия йилида яна ақл бовар қилмайдиган миқдорда оширилиб, 255 миллиард долларга етказилажаги эълон қилинди.

Иккинчи томондан, бутун дунёда Пентагоннинг инсониятни ядро ҳалокати ёқасига олиб бориб қўйишдан иборат телбаларча режаларига қарши ҳаракат тобора кучаймоқда. Меҳнаткашларнинг тобора янги-янги отрядлари, турли ижтимоий, сиёсий, диний оқимлар ва йўналишларга мансуб бўлган холис ниятли барча кишилар тинчлик учун курашчиларнинг сафларидан жой олмоқдалар. Улар АҚШнинг урушга моддий жиҳатдан тайёргарлик кўраётганлигини, унинг ядро қуроли билан оддий қурол ўртасидаги тафовутни йўқотишга, ядро қуролини қўлланиш йўлидаги маънавий-сиёсий тўсиқларни бартараф этишга ҳамда «биринчи зарба» уриш учун ундан фойдаланиш мумкинлигини ҳатто асослашга ҳам қаратилган доктриналарини қатъий қораламоқдалар.

Ўтган ҳафтанинг ўзидаги на Венада қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш масалаларига доир жаҳон мулоқот конференцияси, «Атом ажали ҳаммамизга таҳдид қилмоқда — олимлар тинчлик хизматида» шиори остида Гамбургда илмий сессия, қуролланиш пойгасига қарши Деҳлида давра мажлислари каби ва бошқа муҳим тадбирлар ўтказилганлигининг ўзиёқ урушга қарши ҳаракат кенг қулоч ёзганлигидан далолат беради.

Социалистик интернационалнинг Маслаҳат кенгаши 1979 йилдаёқ бошланган кескинликни юмшатиш, қуролсизланиш ва тинчлик учун кураш проблемаларига доир мулоқотни давом эттирмоқ учун Москвада бўлди. Кенгаш намояндаларини КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев қабул қилди. Л. И. Брежнев НАТО блокининг ва аввало унинг асосий кучи — АҚШнинг ҳозирги йўли ялпи тинчлик иши учун келтириб чиқариши мумкин бўлган хатарли оқибатларга суҳбатдошларнинг эътиборини жалб қилди. Бизнинг мамлакатимизга келганда шуни айтиш керакки, Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтганидек, Совет Иттифоқининг КПСС XXVI съездида белгиланган принципиал йўли тинчликни қаттиқ ҳимоя қилишдан иборатдир. СССР съезд қабул қилган Тинчлик программасининг қоидаларини бундан буён ҳам янги конкрет ташаббуслар билан бойитиб боради, уруш хавфини камайтиришга, тинчликни мустаҳкамлашга, кескинлик юмшатилишини чуқурлаштиришга интилаверади.

САЛЬВАДОР ҚИШЛОҚЛАРИНИНГ ФОЖИАСИ

Жиноий геноцид сиёсатининг узундан-узоқ рўйхатига Морасан деган яна бир ном қўшилди. Бу Сальвадорнинг шарқий департаменти бўлиб, у ерда тўртта қишлоқ жамики аҳолиси билан бирга ер юзидан супуриб ташланганлиги куни кеча маълум бўлиб қолди. Қонли уруш натижасида мингга яқин қуролсиз кишилар: хотин-қизлар, қариялар, болалар қириб ташланган.

Бир вақтлар Вьетнамдаги Сонгми қишлоғи иккинчи жаҳон уруши йилларида гитлерчилар аҳолиси билан биргаликда йўқ қилиб ташлаган Франциянинг Орадур ва Чехословакиянинг Лидице қишлоқлари қисматига дучор бўлганлигидан дунё ларзага келган эди. Эндиликда фашист жаллодларнинг америкалик издошлари Сонгмида вьетнамликлардан ўч олиб, ўз халқига қарши уруш олиб бораётган реакцион хунтанинг маслаҳатчилари ва инструкторлари ролини бажармоқ учун Сальвадорга келиб қолдилар. Худди шу боисдан Морасанда америкалик қотилларнинг қонли услуби жуда яққол кўриниб турибди.

Хунта газандалари амалга оширган қонли бедодликнинг омон қолган гувоҳларидан бири қуйидагиларни айтди. «Улар қуролсиз кишиларни совуққонлик билан тикка отиб ташлайверадилар, қарияларга ҳам, хотин-қизларга ҳам, болаларга ҳам шафқат қилмадилар. Ҳаммадан кўра улар учун болаларни нишонга олиш осон бўлди. Бу ердан қочиб қутулишга муваффақ бўлган кишиларни Америка вертолётларида қувлаб бориб пулемётлардан ўқ ёғдирдилар. Ваҳшиёна қотиллик тунда ҳам давом эттирилди. Бир оз бўлса-да одам овози чиққан томонга шиддатли ўт очилди».

Сальвадорда 1979 йилнинг октябрида америкапараст хунта ҳокимият тепасига келган пайтдан буён жами 35 мингдан кўпроқ киши ваҳшийларча қириб ташланди. Гарчи хунтанинг шармандали жиноятлари Вашингтон маъмуриятига жуда яхши маълум бўлса-да, президент Рейган яқиндагина АҚШ конгрессига расмий ишонтириш хатини имзолади. Бу хатда Сальвадорда «инсон ҳуқуқларига риоя этишда силжишга эришилди» дейилган. Бу ғирт ёлғон гап президентга конгрессдан Сальвадор жаллодларига ҳарбий ёрдам бериш учун яна кўп миллионлаб маблағни ундириб олиш мақсадида керак бўлиб қолди.

Бутун дунёда бўлгани каби АҚШдаги барча софдил кишилар ҳам Вашингтоннинг риёкорлигидан ғазабланмоқдалар. Давлат секретари Хейг Сальвадор хунтасига ҳарбий ёрдам берилишини «асосламоқ» учун конгрессга бораётганида уни Америка жамоатчилигининг оммавий намойиши қарши олди. Намойишчилар: «АҚШнинг Сальвадордаги интервенциясига чек қўйилсин!», «Рейган маъмурияти Сальвадорни геноцидга дучор қилмоқда!» шиорларини кўтариб келишди.

Баъзи конгресс аъзолари ҳам ғазабланмоқдалар. Шуларнинг бири — Бонкер хунтага ёрдам бериш — конгрессни таҳқирлаш ва Америка қонунларини бузишдир, дея баён қилди. Бутун дунёнинг кўз ўнгида хотин-қизлар ва болаларни ўлдиришаётган бир пайтда инсон ҳуқуқларига риоя этишда қандай «силжиш» тўғрисида гап бўлиши мумкин! — деди ғазаб билан конгресс аъзоси.

Сальвадордаги воқеалар — Вашингтон маъмуриятининг иснодидир.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ФИТНА ФОШ БЎЛДИ

Никарагуада мамлакатнинг Атлантика соҳилидаги шимолий районларида сепаратчилар исёнини ва бу районларнинг ажнабий қўшинлар томонидан босиб олинишини ташкил этиш мақсадида уюштирилган контрреволюцион фитна фош қилинди.

Собиқ Сомоса миллий гвардиячи тўдалари билан боғланган, Гондурас тескаричи ҳарбийлари ва Лотин Америкасидаги бошқа баъзи мамлакатлардаги ҳарбий лагерларда тайёргарликдан ўтган юзга яқин контрреволюционер қамоққа олинди. Бу фитнада Никарагуанинг шимоли-шарқида ҳаракат қилаётган диний мазҳабларнинг раҳбарлари иштирок этганлар.

Миллий мудофаа министрлигининг вакили Манагуада бўлиб ўтган матбуот конференциясида шу фитнанинг тафсилотини гапириб берди. Контрреволюционерлар, деди у, чет эл интервенциясига замин тайёрлаш ва оқибат-пировардида Атлантика соҳилидаги районларни Никарагуадан ажратиб олиш мақсадида шу соҳилда яшовчи мискито қабиласига мансуб ҳиндларнинг ҳукуматга қарши ҳаракатини уюштирмоқчи бўлганлар.

«Қизил якшанба» деган махфий ном билан ўтказиладиган бу операция ўтган йил ноябрь ойида бошланган. Фитна иштирокчилари сандиночилар халқ армияси ва давлат хавфсизлиги бўлинмалари билан қуролли тўқнашувни уюштиришган, аҳоли пунктларини босиб олишган, фитначиларни қўллаб-қувватлашдан бош тортган маҳаллий аҳолини ўғирлаб кетганлар, қийнаганлар ва ўлдирганлар.

Айни вақтда фитначилар халқаро майдонда Атлантика соҳилидаги вазиятни тамомила нотўғри тасвирлаб, мудҳиш пропаганда кампаниясини бошлаб юборди, деб уқтириб ўтди министрлик вакили. У мамлакат аҳолисини революция душманларининг кирдикорларига нисбатан хушёр бўлишга ва уларга муносиб зарба беришга чақирди.

(ТАСС).

ЁШЛАР КУЧИ— ҲАРАКАТ БИРЛИГИДА

Жаҳон демократик ёшлар федерациясининг Осиё мамлакатларидан, Австралия ва Океаниядан аъзо бўлган ташкилотлари вакилларининг маслаҳат учрашуви 5 февраль куни Тошкентда ўз ишини тугаллади. Учрашувда федерациянинг тинчлик, қуролсизланиш, илғор социал-иқтисодий ўзгартишлар учун регион ёшларининг курашини кучайтириш борасидаги фаолияти масалалари муҳокама қилинди. Матбуот учун қабул қилинган ахборотда, жумладан, АҚШ милитаристик кучлари бошчилигидаги империалистик доиралар планетадаги халқаро вазиятни кескинлаштириб юборганликларидан ташвиш билдирилади.

Федерациянинг вице-президенти Ранажит Гуха жаҳон демократик ёшлар федерацияси XI ассамблеясига тайёргарлик босқичларидан бири бўлган учрашув якунларини чиқариб, бундай деди: «Кенгаш қатнашчиларининг нутқлари тинчлик иши учун ташвиш руҳи билан суғорилган эди. Улар барча прогрессив ёшларни тинчлик учун курашда биргаликдаги ҳаракатларни кучайтиришга даъват этдилар. Чунки империалистларнинг уруш оловини ёқиш йўлидаги уринишлари қандайдир бир регион учунгина эмас, балки бутун планета учун хавф солмоқда. Милитаристлар шундай ҳаракатлар қилаётган бир пайтда тинчликсевар сиёсатни ўтказаётган Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг роли айниқса сезиларлидир».

Маслаҳат учрашувининг қатнашчилари Тошкентда бўлишларидан Ўзбекистон ёшларининг ҳаёти билан танишиш учун фойдаландилар. Улар ёш олимлар билан, ижодкор зиёлиларнинг намояндалари билан учрашдилар, интернационал дўстлик кечасида қатнашдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойлари ва янги қурилишларини бориб кўрдилар. Жаҳон демократик ёшлар федерациясининг вакиллари Ўзбекистон ССР Министрлар Советида ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида қабул қилиндилар.

(ЎзТАГ).

АХБОРОТ

НАМАНГАН

САНЪАТ МАЙДОНИ

Наманган шаҳри қурилиши бош планига кўра шаҳар марказида санъат майдони комплекси ташкил этилади. Комплексга кирувчи Наманган электр тармоқлари корхонаси автоматлаштирилган бошқариш системалари корпусининг областдаги энг баланд— тўққиз қаватли биноси, область кутубхонаси ва санъат мактаби бинолари қурилиши ниҳоясига етди. Яқин орада улар сафидан музикали драма ва комедия театрининг янги биноси ҳам ўрин олади. Шунингдек, бу ерда 750 томошабинга мўлжалланган «Актёрлар ижодий уйи» ва область ўлкани ўрганиш музейи бинолари ҳам қад кўтаради.

МЕҲНАТКАШЛАР УЧУН

Бухоронинг «зангори олов»идан Чортоқ района аҳолиси ҳам баҳраманд бўла бошлади. Райондаги «Москва» колхозининг юздан зиёд хонадони газлаштирилди Район газчилари бу йил «Октябрь» колхози ва «Чортоқ» санаторийсига 13 километр газ қувури ўтказишади. Беш йиллик охирига бориб эса райондаги барча корхоналар, ташкилотлар ва хонадонлар табиий газ билан тўла таъминланади.

Поп районидаги Уйғурсой посёлкасида ҳам 7 километр узунликда газ қувури ётқизилиб, 200 хонадон табиий газга эга бўлди.

Ўтган йили Наманган шаҳрининг ўзида ўнта корхона, муассаса ва ташкилот, 1200 хонадон газлаштирилган эди Эндиликда шаҳардаги газ трассаси 190 километрга етказилди. 22150 хонадон эса газлаштирилди.

КЕЛАСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

«Наманганводстрой» трестига қарашли 5-механизациялашган кўчма колонна коллективи СССР ташкил топган куннинг 60 йилл..... юбилейини беш йилликнинг икки ярим йиллик топшириғини бажариш билан кутиб олишга аҳд қилди.

Қурувчилар Катта Наманган каналининг иккинчи навбатида, секундига 40 кубометр обиҳаёт чиқарадиган «Наманган» насос станцияси ва бир қатор уй-жойлар қурилишида вақтдан ўзган ҳолда меҳнат қилишмоқда.

Колоннада юбилей шарафига ўзаро меҳнат беллашуви борган сари қизғин тус олмоқда. Ш. Ражабов, В. Коростилев бошлиқ бригадалар олдинда боришяпти. Экскаваторчилардан О. Сатторов, У. Қурбонов, бульдозерчилар И. Ашеулов, Х. Ҳайдарозлар 1983 йил ҳисобига меҳнат қилишаётир.

ЖАДАЛ СУРЪАТДА

Норин районининг маркази— Ҳаққулобод шаҳрида Андижон ип-газлама комбинатининг филиали қурилиши бошлаб юборилди.

Ип-йигирув ва тўқув фабрикаси қурилишида Наманган область колхозлараро қурилиш трестига қарашли 34-кўчма колонна бинокорлари қизғин меҳнат қилишмоқда. Корхона қурилишига 8 миллион сўм капитал маблағ ажратилган. Бу йил 4,5 миллион сўм миқдорида бинокорлик ишлари амалга оширилади.

Фабрика 10 гектар майдонни эгаллайди. Замонавий, типовой цехларда 34 минг урчуқ ва 150 та тўқув станоклари монтаж қилиниб, бир йилда 15 миллион метр ип-газлама ишлаб чиқарила бошланади.

Бинокорлар юксак унум билан меҳнат қилиб, йил охирига қадар ип йигириш корпуси қурилишини тугаллашга қарор қилишди.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СИРДАРЁДАН СОФИЯГА

Сирдарё районининг ўтган йили социалистик мусобақада ғолиб чиққан ўттиз кишидан иборат қишлоқ хўжалик ходимлари яқинда Болгария Халқ Республикасига жўнаб кетдилар. Сирдарёлик мусобақа ғолиблари Болгария Халқ Республикасининг пойтахти гўзал София ҳамда бошқа шаҳарларда бўладилар. Шу билан бирга саёҳат чоғида чорвадорлар, сабзавоткорлар, боғбонларнинг ишлари билан ҳам танишадилар.

У. АБДУЖАЛИЛОВ.

Тарих ва маданият ёдгорликлари—бойлигимиз

ЭЛ ЭЪЗОЗИДА

Республикамизнинг ҳамма жойида бўлганидек, пойтахт Тошкент областида ҳам кўп сонли тарих ва маданият обидалари мавжуд. Улар авайлаб асраляпти ва кенг пропаганда қилиняпти. Бу соҳада ёдгорликларни муҳофаза қилиш область жамияти, унинг активлари фаолият кўрсатмоқдалар. Жамият область Советининг раиси, Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Б. Йўлдошева мухбиримиз билан суҳбатда шулар ҳақида сўзлаб берди.

— Обидалар, — халқимиз тарихи ва маданиятининг бебаҳо дурдоналари. Улар давлат муҳофазасига олинган бўлиб, Ўзбекистон ССР Қонуни асосида асралади ва фойдаланилади. Областимиз территориясида Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси, жаҳон пролетариатининг улуғ доҳийси В. И. Ленинга, атоқли партия ва давлат, фан ва маданият арбобларига, Улуғ Октябрь социалистик революцияси иштирокчилари ва гражданлар уруши қаҳрамонларига ўрнатилган, босмачиларга қарши курашда, Улуғ Ватан уруши фронтларида жон фидо қилган юртдошларимизнинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида барпо этилган мингдан ортиқ ёдгорликлар, мемориаллар, кўҳна тарихдан гувоҳлик берувчи обидалар бор. Улар авайлаб асраляпти ва кенг пропаганда қилиняпти.

Корхоналар, колхоз ва совхозлар, ўқув юртлари ёдгорликларни оталиққа олиб, уларни ремонт қилмоқдалар, атрофини ободонлаштиряптилар, байрам кунларида ёдгорликлар олдида катта тарбиявий аҳамиятга эга бўлган турли тадбирларни уюштиряптилар. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина археология ёдгорликларига икки юздан ортиқ муҳофаза тўсиқлари ўрнатилди.

Жамиятнинг область Совети атрофига олимлар, ўқитувчилар, ҳаваскор ўлкашунослар, уруш ва меҳнат ветеранларидан иборат кўп сонли актив уюшган. Актив аъзолари ёрдамида тарих ва маданият ёдгорликлари аҳолли ўртасида кенг пропаганда қилиняпти, улар ҳақида суҳбатлар ўтказиляпти ва лекциялар ўқиляпти. Ёдгорликларни муҳофаза қилиш ҳақидаги Совет қонунларининг асосий қоидалари тушунтириб берилмоқда. Областнинг шаҳар ва районларидаги кинотеатрларда кино ҳафталиклари ўтказиляпти.

Тарих ва маданият ёдгорликларини пропаганда қилишда матбуот, телевидение ва радиодан ҳам кенг фойдаланиляпти. Жамиятнинг область Совети «Жонажон ўлка», «Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида» телевизион кўрсатувлари уюштирмоқда. Областдаги барча шаҳарлар ва районларнинг мактаб ўқувчилари иштирокида «Менинг Ўзбекистоним» темасида болалар ижоди виставкалари катта муваффақият билан ўтмоқда. Ўтган йили Олмалиқ шаҳри ва Ўрта Чирчиқ райони ўқувчилари болалар ижоди конкурсида ғолиб чиқишди ва Ленин яшаган жойларга саёҳатга бориб келишди.

Область ўлкашунослик халқ университетининг иши активлаштирилди. Университетни тамомлаганлар ёдгорликларни муҳофаза этиш ва пропаганда қилишда яқиндан қатнашмоқдалар.

Жамият область Советининг президиуми мажлисларида жамият фаолиятини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама қилинди. Бунда тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш ҳақидаги Ўзбекистон ССР Қонунини бажариш масаласига алоҳида эътибор берилди.

Жамиятнинг область Совети 1981 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни тўла-тўкис бажарди, республика областлари мусобақасида биринчи ўринни эгаллади ва тарих ҳамда маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш республика жамияти президиумининг кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали дипломи билан мукофотланди.

Ўтган йили жамият аъзоларининг сони бирмунча ўсди. Бу йил уларни янада кўпайтириш, жамият IV съездининг қарорини бажара бориб, тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза этиш ҳамда фойдаланиш ҳақидаги Ўзбекистон ССР Қонунини тағин ҳам кенгроқ ўрганиш ва тўлароқ бажаришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш мусобақасида ҳар қачонгидан кенгроқ қатнашиш мўлжалланмоқда. Жамият Совети областдаги ёдгорликлар ҳақида брошюра нашр этишни назарда тутмоқда. Ангрен ва Чирчиқ шаҳарларида кинолекторийлар, Орджоникидзе ва Тошкент районларида ўлкашунослик университетларининг филиаллари ишлай бошлайди. «Тошкент области ёдгорликлари» фотовиставкасини ташкил этиш ишлари қизитиб юборилади. Янги обидаларни қидириш кенгайтирилади. Жамиятнинг планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун қатъият билан кураш олиб борилади.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

«НОЙЕС ДОЙЧЛАНД» ТАЪРИФИ

Германия Демократик Республикасида чиқадиган «Нойес Дойчланд» газетасида таниқли ўзбек кинорежиссёри Али Ҳамроев тўғрисида мақола босилди. Унда санъаткорнинг Иттифоқимиз ва хорижий мамлакатлар экранларида муваффақиятли намойиш этилаётган фильмлари ҳақида, кинорежиссёрнинг ўзига хос режиссураси, ижод услуби ва оригинал таҳлили тўғрисида фикр юритилади. Жумладан, мақолада 1974-75 йилларда Германия Демократик Республикаси киноэкранларида зўр қизиқиш билан томоша қилинган, илиқ кутиб олинган «Еттинчи ўқ» картинаси атрофлича таҳлил этилган.

Газета ўзбек кинорежиссёрининг сўнгги йиллардаги изланишлари, жумладан, А. Ҳамроевнинг «Тожикфильм» студиясида суратга олинган янги «Шахсий соқчи» картинаси немис киномухлислари учун янгилик бўлганлиги ҳақида ҳам ёзади.

А. АЛИХЎЖАЕВ.

САНЪАТ ОЛАМИДА

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

◆ Севимли санъаткор билан учрашув ҳақиқий байрам бўлади. Пойтахтимиздаги «Билимлар уйи»га келган санъат мухлислари учун СССР халқ артисти Б. Қориева билан бўлган учрашув катта шодиёнага айланди. Концертдан тушган маблағ Совет тинчликни сақлаш фондига топширилади. Суратда: Б. Қориева ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Турсунов Р. Паулснинг «Маэстро» музикасига басталанган рақсни ижро этмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

БАХШИЛАР БАЗМИ

Шаҳрисабзда шаҳар партия комитетининг ташаббуси билан республикага таниқли халқ бахшиси Зоир шоир Қўчқоровнинг олтмиш йиллигига, ижодининг қирқ йиллигига бағишланган область бахшиларининг кечаси бўлиб ўтди. Зоир шоир ўзининг янги асарларидан айтиб берди. Шундан сўнг унинг шогирдлари, ҳамовозлари — Қодир бахши Раҳимов, Ҳазратқул бахши Худойбердиев, Оғай бахши Шомуродовлар дўмбира чертиб, ўз ижодларидан намуналар куйладилар.

«Ҳасанхон», «Келинойи», «Кунларим», «Эрназар» каби ўндан ортиқ достони билан халқ ўртасида шуҳрат қозонган Зоир шоир Қўчқоровнинг ижодий кечаси шаҳрисабзлик адабиёт мухлисларида, кенг жамоатчиликда илиқ таассурот қолдирди.

Халқ бахшилари ижодига бағишланган бундай кечалар келгусида ҳам изчил давом эттирилади.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.10 — Будильник. 10.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.40 — Здоровье. 12.25 — Тонгги почта. 12.55 — Қишлоқ янгиликлари. 13.55 — Музикали киоск. 14.25 — Конькида югуриш Жаҳон чемпионати. 14.55 — Оталар ва болалар. Фильм, спектакль. 17.40 — Мультфильмлар. 18.15 — Концерт. 19.00 — Халқаро панорама. 19.45 — Фигурали учиш. Европа чемпионати. 20.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей Спартак — Динамо (М).

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.25 — Концерт 9.45 — Июлдаги учрашув. Бадиий фильм. 10.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.00 — Уфқ 13.05 — Кучлилар, довюраклар, эпчиллар. 13.50 — Будденброклар. Спектакль. 2-қисм 14.55 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 15.40 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.10 — Концерт. 16.35 — Мультфильм. 16.50 — Бизнинг биография. 5-фильм. 18.00 — Останкино студиясида кеча. 19.45 — Кинопрограмма. 20.15 — Концерт. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Эрмитаж. 21.30 — Время. 22.05 — Замонамиз қаҳрамони. Бадиий фильм. 23.25— Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Физкультура билан шуғулланинг. 10.30 — Даурия. Бадиий фильм. 2-серия. 11.55 — Қувноқ стартлар 12.55 — Халқ куйлари 13.35 — С. Эшонтўраева билан учрашув. 14.40 — Фонарик. 15.10 — Реклама. 18.05 — Мультфильм 18.20 — Концерт. 19.00 — Акробатика бўйича Ўзбекистон чемпионати. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Назм ва наво. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва наво (давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Шайтон малайлари. Кинокомедия.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

8 ФЕВРАЛЬ, ДУШАНБА

Профилактика муносабати билан Марказий телевидение I программасининг 8 февраль кунги соат 9.00 дан — 17.50 гача бўлган кўрсатувларини 5-канал орқали кўринг.

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Хизматдош ошиқлар қиссаси. Бадиий фильм 1 ва 2-сериялар. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Оналар мактаби. 16.40 — Конькида югуриш бўйича жаҳон чемпионати. 17.05 — В Шекспир. 17.50 — Ёшлар адреслари. 18.50 — Стадион барча учун. 19.20 — Концерт. 19.45 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга 20.15 — Фигурали учиш. Европа чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш бўйича кўргазмали чиқишлар. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 12.05 — Фан оламида. 10.05 — Рус тили. 10.35 ва 11.35 — Физика. 11.05 ва 12.20 — АБВГДейка. 12.40 ва 13.50 — Ботаника. 13.00 — Илмий-оммабоп фильм. 14.10 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига 15.00 — А. Гайдар. Мактаб. 15.30 — Музика. 16.00 — Колхоз ҳуқуқи. 16.30 — Илмий-оммабоп фильм 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Эркин кураш бўйича халқаро учрашув. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун кичкинтойлар 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Учувчилар. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 17.55 — Болалар учун кўрсатув. 18.35 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув 18.05 — Тошкент чинни заводидан репортаж. 19.30 — Ахборот 19.45 — Ёшлик. 20.30 — Ахборот 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Ҳамма нарса одамларга қолади. Телеспектакль. Биринчи қисм.

ТОШКЕНТ-II 18.30 — Телефильм. 18.50 — Олий математика. 19.50 — Оловларда туғилган. Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Биология. 20.50 — Ер ва эл. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

7 ФЕВРАЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бобир лирикаси. 9.15 — Табассум. 11.30 — Ёш овозлар. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Музикали программа. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Саҳна усталари. 16.40 — Радио хазинасидан. 18.15 — Спорт эшиттириши. 19.25 — Қўшиқ билан учрашув. 20.15 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 21.00 — Социалистик турмуш тарзи. 21.10 — Қишлоқ радиоклуби. 22.30 — Лирик концерт. 23.15 — Дам олиш концерти.

8 ФЕВРАЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — С. Жалил. Тошкент манзаралари. Симфоник сюита. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар ишлар ва режалар. 10.15 — Публицист минбари. М. Пирматов. Тонг. 12.10 — Ўзбекистан индустриальный 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Ўзбек лапарлари 21.00 — Бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини оширайлик. 21.10 — Н. Тихонов. Мих ҳақида баллада. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Лирик концерт. 23.15 — Дам олиш соатида. Концерт.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/II да **Нодирабегим**, 9/II да **Келинлар қўзғолони**, 10/II да **Ғариблар**, 11/II да **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/II да **Ишонмасанг ўламан**, 8/II да **Хотинимнинг эри**, 10/IIда **Хизматингизга тайёрмиз.** 11/IIда **Ёшликда берган кўнгил.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/II да **Отасининг қизи** (12.00, 15.00), 9/II да **Отилмаган ўқ** (19.00), 10/II да **Тинчсиз типратиконлар**, 11/II да **Гуноҳкор авлиё.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги программа. **«ПАҲЛАВОН ВА ШЕР»** аттракциони (13, 16, 19.30).

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЎЗБЕКИСТОН САНИТАРИЯ-ГИГИЕНА ВА КАСБ КАСАЛЛИКЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: химиявий моддалардан фойдаланишда меҳнат гигиенаси ва саноат токсикологияси (медицина фанлари доктори, медицина фанлари кандидати);

кичик илмий ходимлар: биохимия лабораториясининг патоморфология группасига, аналитик химия (2 ўрин), сув ва тупроқ гигиенаси, пестицидлар гигиенаси ва токсикологияси, минерал ўғитлар, саноат токсикологияси ва химиявий моддалардан фойдаланишда меҳнат гигиенаси, ташкилий-методика бўлими — экономист, хўжалик шартнома ишлари илмий-тадқиқот секторига (7 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700056, Тошкент шаҳри, Циолковский кўчаси, 325-уй Телефон 66-19-74.

●

ЎЗБЕКИСТОН ОНКОЛОГИЯ ВА РАДИОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: шишларнинг комплекс терапияси (медицина фанлари кандидати);

кичик илмий ходимлар: шишларнинг комплекс терапияси (2 ўрин), ультра товушли диагностика, радиология.

Конкурс муддати — 3 мартгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700169, Тошкент шаҳри, Форобий кўчаси, 383-уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ АСТРОНОМИЯ ИНСТИТУТИ

Астрофизика ихтисоси бўйича ўзгарувчан юлдузлар бўлимининг кичик илмий ходимлари вазифасига (2 ўрин, шартнома бўйича)

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700052, Тошкент шаҳри, Астрономия кўчаси, 33-уй.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: фалсафа ва илмий коммунизм;

кафедра ассистентлари: химия, саноат моллари товаршунослиги (2).

Конкурс муддати 22 февралгача

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари олий математика кафедрасининг ассистенти Э. Ибраевга онаси

Турсуной МАРАИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

КВАНТ КРИСТАЛЛАР

СССР Фанлар академияси физика проблемалари институтининг олимлари модданинг одатдаги кристалл ҳолидан принципиал фарқ қилувчи янги бир ҳолатини топдилар. Ғалати хоссаларга эга бўлган моддалар квант кристаллар деб аталди.

Гелий ва водород бир қанча изотопларининг кристаллари шулар қаторига киради. Яқин вақтларгача салгина температураларда кристаллардаги атомларнинг бирдан-бир ҳаракат типи — кристалл тўр тугунларида уларнинг тебранишидан иборат, деб ҳисобланарди. Аммо квант механика қонунларига кўра ҳар қандай кристалларда атомларнинг кристалл тўр бир тугунидан иккинчи тугунига ўтиш жараёнлари ҳам бўлиши керак.

— Бу ўтиш жараёни турлича даражада бўлса-да, ҳамма кристалларга хосдир, — деди физика-математика фанлари доктори А. Андреев. — Оғир атомлари бўлган кристалларда квант жараёнларини амалда пайқашнинг иложи йўқ. Аммо уларни енгил элементларнинг атомларидан иборат кристалларда осонгина кузатиш мумкин.

Одатдаги кристалларнинг томонлари бўлса, квант кристалларда бир вақтда ҳам томон, ҳам унинг суюқликка айланишини — кристалл тўлқин деб аталмиш тўлқинни кўрамиз. Бундай тўлқин — модданинг қаттиқ ҳолатдан суюқ ҳолатга ўтишидан бошқа нарса эмас.

Физика проблемалари институтининг олимлари қилган кашфиёт кристалларнинг физик табиати тўғрисидаги тасаввуримизни анча кенгайтиришга имкон беради.

Бу нарса физиканинг ҳам ўрганилган соҳаси — модданинг қаттиқ ҳолатдан суюқ ҳолатга ва аксинча суюқ ҳолатдан қаттиқ ҳолатга ўтишига, шунингдек ғоят паст температура ҳосил қилиш учун шу ҳодисадан фойдаланишга тааллуқлидир.

С. КОРЕПАНОВ,
ТАСС мухбири.
Москва.

ТЕКИНХЎРГА—ШАФҚАТ ЙЎҚ

ЧОРБОЗОРЧИЛАР

Марғилон шаҳрининг ўртасига жойлашган боши-учи йўқ бозор. Бу ерда одам ғужғон ўйнайди. У-бу оламан деб узоқ-яқиндан келганлар ҳам кўп. Шулар орасида хўппа семиз сумка кўтариб олган бир аёл кўзига соддароқ, мўмин-қобилроқ кўринган, хуллас, ишкал чиқармайдиган одамнинг олдига боради-да, шивирлаб «зар ипли ялтироқ рўмолдан керакмасми, ўзиям антиқа хилидан», деб сўрайди. Иши битаётганидан қувониб кетган харидор шоша-пиша рўмолни кўриб нархини суриштиради. Рўмол эгаси сирли қилиб еттита бармоғини кўрсатади. Етмиш сўм сўраяпти! Харидор эса, бешта бармоғини кўрсатади. Сотувчи кескин бош чайқаб тескари боқаркан, «айтганимдан бир тийин ҳам кам бўлмайди», дейди дона-дона қилиб

Фарғона областининг Охунбобоев район Сармазор кўчасидаги 128-уйда яшайдиган Ҳалимахон Аҳмадалиева ўша куни ҳам шивирлаб, ҳам имо-ишора воситасида рўмолфурушликни роса авжига чиқарган паллада милиция ходимлари томонидан қўлга олинди. Ҳ. Аҳмадалиева «атиги битта рўмолим бор эди. Заруратдан сотмоқчи эдим, шунга шунчами» деб роса арз-дод қилди. Аммо, текшириш жараёнида бу аёлда биттамас, балки роппа-роса 200 та рўмол борлиги аниқланди...

Хўш, бу ашаддий чайқовчи ноёб рўмолларни қаердан олган экан. Текинхўр буни сир сақлашга қанча уринмасин, барибир калаванинг учи топилди. Нопок иш Фарғона шаҳридаги 25-саноат моллари магазини мудири С. Фозилов, магазин сотувчиси М. Аҳмадалиев ҳамда шаҳардаги ёғ-мой комбинати касаба союз ташкилоти раиси С. Фетисова ўртасидаги «ширин суҳбат»дан бошланганини маълум бўлди. Гап шундаки, юқорида исми-шарифи келтирилган магазин ходимлари корхона касаба союз ташкилоти раиси билан сирли тил бириктиришиб, «фалон куни комбинат ишчиларига 200 дона рўмол билан 5 дона чойшаб сотилди» деган справка оладилар. Рўмол ва чойшаблар чайқов нархида пулланаётганда ҳаромхўрларнинг хашаги очилиб қолди. Фарғона шаҳар суди қинғир йўлга кириб, виждонини ютган бу шахсларни 2 йилдан 4 йилгача қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Текин даромад кетидан қувиш, мол-мулкка, пулга хирс қўйиш одамни издан чиқариши, охир-оқибатда шармандаи-шармисор қилиши турган гап. Меҳнатсиз даромадга ўрганган шахсларда на ор-номус ва на ғурур ҳисси қолади. Бундайлар пул олдида, текин бойлик олдида виждонини ҳам сотиб юборишдан тоймайдилар. Узоққа бормай, шу ўринда яна бир мисол келтирайлик. Марғилон шаҳридаги 76-магазинга шаҳар аҳолисига сотиш учун анчагина картошка туширилган эди. Аммо, буни қарангки, магазин мудири А. Қориев негадир картошкани сотишни ҳадеб пайсалга солар, бунинг сабабини сўровчи харидорларга турли важларни рўкач қилаверарди. Охири магазинга Ж. Акбаров деган ошнаси кириб келгач, ҳаяжонини ичига сиғдиролмай қолди, мижозини хилватроққа бошлади. Масала тездагина ҳал бўлди. Мудир Ж. Акбаровга ҳар килограмми 18 тийин турадиган картошканинг 1,5 тоннасини «бор барака» деб 30 тийиндан пуллаб юборди.

Ана шундан кейин чайқовчи Ж. Акбаров Марғилон бозорида «Кеп қолинг, асл деҳқон етиштирган картошкага» деб харидор чақириб, уни икки ҳисса қимматига пуллашга киришиб кетди. Эҳтимол, газетхон бу Ж. Акбаров деганнинг ўзи ким экан, деб сўрар. Марҳамат таништириб ўтамиз. Бу шахс Қува районидаги Жданов номли колхоз аъзоси. Сўнгги йилларда у ҳам осон пул топиш касалига мубтало бўлиб қолди. Катта-кичик томонидан айтилган ҳаққоний гаплар унга сира кор қилмади. Охири бу дард уни ҳамтовоғи билан бирга суднинг қора курсисида ўтиришга олиб келди.

Чайқовчи макр-ҳийла, тилёғламалик, фирибгарлик каби иллатларни бўйнига маржондек тақиб олганлиги ҳеч кимга сир эмас. Ўз мақсадига етиш, яъни бирни ўнга пуллаш, пешона тери тўкмай ҳамёнини тўлдириш йўлида улар ҳар қандай тубанликдан қайтмайдилар, кишининг хаёлига келмайдиган «иш усуллари»ни ўйлаб топадилар. Буни Лутфилла Сариқов билан Олтин Қосимов деган ашаддий чайқовчилар мисолида ҳам яққол кўрса бўлади. Асли Самарқанд область Ургут районидаги «Пятилетка» колхози аъзоси деб ҳисобланган бу шахслар Ургутда отнинг қашқасидек маълум бўлиб қолишгач, чайқовчилик борасидаги «фаолият»ларини бошқа областларга кўчиришга қарор қилдилар. Шундай қилиб Ереван шаҳрига қилган «сафар»лари натижасида Қўқонга, К. Тўхлиев деган киши номига яшик-яшик посилкалар юборилди. Тўхлиев посилкаларни олаётганда қўлга тушди.

Мурод Халилов деган киши ҳам туппа-тузук касб эгаси эди. У Қўқондаги ихтисослаштирилган автобазада шофёр бўлиб ишларди. Аммо, кейинги пайтларда босар-тусарини билмай, ҳамкасбларини менсимай қўядиган, калондимоғ бўлиб кетди. Маълум бўлишича, уни ҳам қўлига тушиб турадиган мўмай-мўмай текин пул айнитган экан. Автомашиналарнинг майда-чуйда қисмларини пуллаб мазахўрак бўлиб қолган М. Халилов бора-бора сўмлар эмас, минглаб сўмлар ҳақида ўйлайдиган бўлиб қолди. Чайқовчи жиноят устида қўлга тушди.

Чайқовчилик, текинхўрлик — иллат. У ўтмишнинг энг ярамас сарқитларидан бири. Ўз вазифасидан фойдаланиб бу ифлос ишга қўл урувчилар, меҳнаткашлар ҳақига хиёнат қилувчилар, текинхўрлик билан яшашга одатланиб қолган шахслар орамизда ҳамон учраб турибди. Фарғона область ички ишлар бошқармаси, қолаверса, унинг жойлардаги барча органлари чайқовчиликка, текинхўрликка қарши муросасизлик билан кураш олиб бормоқдалар. Халқ ва давлат мулкига хиёнат қилишнинг ҳар қандай кўринишларига кескин зарба бериб, бу иллатлар вақтида фош этилмоқда. Текинхўрлар одил суд ҳукмига ҳавола этилмоқда. Биз, албатта, бу борада жамоатчилик мададига таянмоқдамиз. Лекин шуни таъкидлаш лозимки, баъзи савдо ташкилотлари томонидан кадрлар танлаш ва тарбиялашда юзакичилик, масъулиятсизликка йўл қўйилаётганлиги сабабли савдо ходимлари орасида камёб молларни яшириб қолиш, чайқовчилар билан тил бириктириб, жиноий ишларга қўл уриш каби хунук воқеалар ҳамон содир бўлиб турибди.

Совет турмуш тарзимизга ёт бўлган иллатларга, чайқовчилик, текинхўрлик, халқ ва давлат ҳақига хиёнат қилиш каби жиноий хатти-ҳаракатларга қарши кескин кураш олиб бориш ҳаммамизнинг бурчимиздир. Шуни ишонч билан айтамизки, бу борада зиммамиздаги масъулиятли вазифаларни мукаммал адо этишга ҳамиша камарбастамиз.

О. ФОЗИЛОВ,
Фарғона область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғи, ички хизмат полковниги.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-53-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35—53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01772. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 32. 2